

2023. AASTA MAJANDUSAASTA ARUANNE

Nimi	MTÜ Eesti Liikluskindlustuse Fond
Registrikood	80206477
Aadress	Mustamäe tee 46, 10621 Tallinn
Telefon	667 1800
Elektronpost	lkf@lkf.ee
Veebileht	www.lkf.ee
Majandusaasta	1. jaanuar - 31. detsember
Juhatuse esimees	Mart Jesse

SISUKORD

Tegevusaruanne.....	3
Raamatupidamise aastaaruanne	8
Finantsseisundi aruanne	8
Tulude ja kulude aruanne	8
Rahavoogude aruanne	9
Netovara muutuste aruanne.....	9
Raamatupidamise aastaaruande lisad.....	10
<i>Lisa 1. Ülevaade olulisematest arvestuspõhimõtetest</i>	<i>10</i>
<i>Lisa 2. Juhtkonna olulisemad hinnangud, mida on raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud.....</i>	<i>22</i>
<i>Lisa 3. Riskid ja nende juhtimine</i>	<i>24</i>
<i>Lisa 4. Raha.....</i>	<i>30</i>
<i>Lisa 5 . Finantsinvesteeringud.....</i>	<i>30</i>
<i>Lisa 6 . Varad edasikindlustuslepingutest</i>	<i>31</i>
<i>Lisa 7. Nõuded kindlustustegevusest ja tegevusest garantiifondina</i>	<i>31</i>
<i>Lisa 8. Materiaalne- ja immateriaalne põhivara</i>	<i>32</i>
<i>Lisa 9. Muud kohustised</i>	<i>32</i>
<i>Lisa 10. Kohustised kindlustustegevusest ja tegevusest garantiifondina (bruto).....</i>	<i>33</i>
<i>Lisa 11. Tulem kindlustustegevusest.....</i>	<i>33</i>
<i>Lisa 12. Tulud garantiifonditegevusest</i>	<i>34</i>
<i>Lisa 13. Kahjunõuete kulu tegevusest garantiifondina</i>	<i>35</i>
<i>Lisa 14. Kahjude kujunemine</i>	<i>35</i>
<i>Lisa 15. Tegevuskulud.....</i>	<i>36</i>
<i>Lisa 16. Rendilepingud (lisa 8 ja 9)</i>	<i>36</i>
<i>Lisa 17. CABAS litsentsileping</i>	<i>37</i>
<i>Lisa 18. Tehingud seotud osapooltega.....</i>	<i>37</i>
<i>Lisa 19. Tingimuslikud kohustised.....</i>	<i>39</i>
Sõltumatu vandeaudiitori aruanne	40
MTÜ Eesti Liikluskindlustuse Fondi müügitulu vastavalt EMTAK 2008-le	41

TEGEVUSARUANNE

Üldandmed

Mittetulundusühing Eesti Liikluskindlustuse Fond (LKF) on liikluskindlustuse registri pidaja, garantiifond, hüvitusorgan ja Eesti roheline kaardi büroo. LKF tagab liikluskindlustuse süsteemi toimimise, täites liikluskindlustuse seadusest, riigiga sõlmitud halduslepingust ja põhikirjast tulenevaid ülesandeid.

LKFi asutasid kindlustusandjad vastavalt liikluskindlustuse seadusele, ühing registreeriti 29. juunil 2004. aastal. LKF on 1992. aastal asutatud samanimelise avalik-õigusliku isiku õigusjärglane. LKF on registreeritud ja tegutseb Eestis.

LKF

- ☞ on kindlustuslepinguta sõiduki sundkindlustaja ning piirikindlustuse kindlustusandja
- ☞ hüvitab seaduses ettenähtud juhul liikluskindlustuse juhtumi tõttu tekkinud kahju. Näiteks hüvitab LKF registreerimata ja tuvastamata jäänud mootorsõidukiga tekitatud kahju
- ☞ haldab liikluskindlustuse registrit, milles on teave kõikide Eesti sõidukite liikluskindlustuse lepingute ja liikluskindlustuse juhtumite kohta
- ☞ täidab teabekeskuse ülesandeid, s.t annab klientidele teavet, kellelt nõuda kahju korral kindlustushüvitist
- ☞ on roheline kaardi büroo Eestis, korraldades muu hulgas rahvusvahelise liikluskindlustuse süsteemi toimimist Eestis
- ☞ on liikluskindlustuse garantiifond, võttes vajadusel üle pankrotistunud liikluskindlustuse kindlustusandja kohustised
- ☞ korraldab liikluskindlustuse vaidluste lahendamist liikluskindlustuse lepitusorgani kaudu
- ☞ pakub turuüleseid teenuseid nagu liikluskindlustuse kalkulaator, sõiduki remondi normeerimise tarkvara Cabas, liiklusõnnetuste asukohad kaardil jms

LKF on Rohelise Kaardi Büroode Nõukogu (*Council of Bureaux*) liige.

LKF on moodustanud seltsingu MTÜ Eesti Kindlustusseltside Liiduga (EKsL) kindlustussektori koostööülesannete säästlikuks täitmiseks.

Majandustulemused

LKFi 2023. aasta koondtulemiks kujunes 2 918,9 tuhat eurot kasumit (sh -197,3 tuhat eurot õiglase väärtuse reservi arvelt). Eelmise aasta koondtulem oli 230,7 tuhat eurot kasumit. LKFi bilansimaht aruandeperioodi lõpus oli 30 667,5 (2022: 28 098,2) tuhat eurot, mille hulgas netovara suurus oli 25 399,2 (2022: 22 283,0) tuhat eurot.

Põhiliste tegevusvaldkondade panus tulemi kujunemisel oli järgnev:

- ☞ piirikindlustus 335,5 (2022: 72,9) tuhat eurot
- ☞ investeeringud 969,0 (2022: -1 019,8) tuhat eurot
- ☞ edasikindlustus 231,7 (2022: -33,7) tuhat eurot
- ☞ garantiifondi tegevused 1 382,7 (2022: 1 211,2) tuhat eurot.

LKFi liikmemaksu põhiosa suurus oli 4 107,5 (2022: 3 474,9) tuhat eurot. Investeeringute tootlus lunastumiseni oli 3,59% (2022: 3,53%). Finantsinvesteeringute portfelli maht oli perioodi lõpus 24 432,1 (2022: 18 384,4) tuhat eurot.

2023. juhtumiaasta garantiifondi nõuete netosumma oli 1 412,0 (2022: 1 326,8) tuhat eurot, olles aastaearves prognoositust veidi väiksem. Aruandeperioodil tehti garantiifondi vahenditest 1 251

väljamakset summas 1 404,0 (2022: 1 286 tk; 1 418,4) tuhat eurot. LKF alustas 2023. aastal 1 430 kahjujuhtumi (2022: 1 454) menetlemist, sh 1 295 juhtumit (2022: 1 339), mille puhul kahju hüvitamise kohustus on LKFil garantiifondina.

Liikmemaksu summa suurenemine eelmise aastaga võrreldes tuleneb kasvanud liikmemaksu baasist. Liikmemaksu baas ehk liikmete kogutud liikluskindlustuse maksed kasvasid 2023. aastal 22,3% võrra 123,3 (2022: 100,9) miljoni euroni. LKFi liikmemaksu põhiosa arvestatakse kahes osas: iga liikme jaoks võrdne fikseeritud makse perioodi kohta (3 000 eurot kuus), millele lisandub kogutud liikluskindlustuse maksete alusel ühtse määra kaudu arvestatud mahuosa. 2023. aastal oli mahuosa suuruseks 3,00% (2022: 3,05%). Aasta kokkuvõttes moodustasid liikmemaksud 3,33% turu mahust (2022: 3,45%). Lisaks koguti liikmetelt liikmemaksu lisaosana 371,3 (2022: 358,0) tuhat eurot sõidukite keretööde normeerimistarkvara CABAS kasutamise eest. 2024. aastal on fikseeritud makse suuruseks 3 000 eurot kuus ja mahuosa määr jaguneb kaheks 2,10% põhitegevuse kulude katteks, ning 0,30% maksejõuetuse riskiosa katteks.

LKFi tegevuskulud aruandeperioodil olid 2 945,1 (2022: 2 688,4) tuhat eurot, kasvades võrreldes eelmise aastaga 9,5%. Eelarvega võrreldes olid perioodi kulud 4% prognoositust suuremad.

Aastaprognosis arvestati majandusaastaks 546,2 tuhat eurot tulemit, et tagada LKFi netovara piisavus seadusega nõutavas määras. Aasta tulemit mõjutasid positiivselt oodatust oluliselt rohkem laekunud liikmemaksutulu 621,5 tuhat eurot, suuremad laekumised automaatse liikluskindlustuse ja piirikindlustuse maksetest 406,1 tuhat eurot ning prognoositust väiksemad kulud kahjunõuetele 375,6 tuhat eurot. Oluline mõju tulemile tuli finantsturgudel toimunud varade väärtuse taastumisest ning intressitulude laekumisest, mida aastaeelarvesse positiivsena prognoosida, 2022. aasta sügise ebakindlas majanduskeskkonnas, ei julgenud.

Organisatsioon ja juhtimine

LKFi põhikirjalised juhtimisorganid on üldkoosolek, nõukogu ja juhatus. Üldkoosolekul osalevad LKFi liikmed põhimõttel *üks liige - üks hääl*.

Nõukogu

LKFi nõukogu võib olla nelja- kuni kuueliikmeline. Nõukogu liikmete tasud koos maksudega olid aruandeaastal 14,8 (2022: 16,3) tuhat eurot. Aruande koostamise seisuga on nõukogu liikmed Urmas Kivirüüt (esimees) Salva Kindlustuse AS-st, Tiit Kolde If P&C Insurance AS-st, Marek Ratnik ERGO Insurance SE-st, Andri Püvi Compensa Vienna Insurance Group, ADB Eesti filiaalist ja Margus Liigand Swedbank P&C Insurance AS-st.

Juhatus

Neljaliikmelisse juhatusse kuuluvad Mart Jesse, Hillar Lõhmussaar, Andres Piirsalu ja Lauri Potsepp. Juhatus liikmete teenistuslepingud kehtivad kolm aastat kuni 12.09.2025. Juhatus liikmetele arvestatud tasud koos maksudega olid aruandeaastal 364,4 (2022: 399,2) tuhat eurot. Kompensatsiooni suurus juhatus liikme ennetähtaegse tagasikutsumise puhul on võrdne kuue kuu tasuga.

Töötajad

Aasta lõpu seisuga oli organisatsioonil tööleping sõlmitud 24 töötajaga. Täiskohaga tööajaks arvestades on LKFil 20 (2022: 20) töötajat, kelle lepinguline töötasu koos maksudega oli aruandeperioodil 951,9 (2022: 848,0) tuhat eurot. LKF on moodustanud seltsingu Eesti Kindlustusseltside Liiduga (EKsL) kindlustussektori koostööülesannete säästlikuks täitmiseks, millest tuleneb ka töötajate tööaja jagunemine LKFi ja EKsLi vahel.

Põhilised arengud 2023. aastal

Liikluskindlustuse seaduse uuendamine ja rakendamine. 2023. aastal panustasime eelkõige eelnõu ja seletuskirja tekstile sisendi andmisele. Samuti koostasime kahju hüvitamise meetodikad ning alustasime liikluskindlustuse registri teenuste uuendamisega.

16. novembril 2023. kinnitas LKF-i nõukogu liikmemaksu reglemendi ja liikmemaksu määrad aastaks 2024. Liikmemaksu arvestuse põhimõtted ja määrad muudeti tulenevalt uue, 6. liikluskindlustuse direktiivi

nõuetest, mille kohaselt muutuvad LKF-i riskid garantiifondina. LKF kui garantiifond katab edaspidi Eesti tegevusloaga kindlustusandjate maksejõuetuse riski sõltumata sellest, mis riigis kindlustuslepingud on sõlmitud. Senise praktika kohaselt kattis LKF garantiifondina liikme maksejõuetuse riski kõigi Eestis sõlmitud liikluskindlustuse lepingute puhul sõltumata sellest, millises riigis asub konkreetse kindlustusandja emafirma. Uued põhimõtted rakenduvad, kui jõustuvad garantiifondide vahel sõlmitavad lepingud või viimase puudumisel Euroopa Komisjoni vastuvõetavad delegeeritud aktid. Eelduslikult toimub 2024.a. lõpus. Muudatuse tulemusena lisandus liikmemaksu struktuuri lisaks LKF-i igapäevategevuste rahastamiseks mõeldud põhiosale veel eraldi maksejõuetuse osa. Esimest osa rahastavad kõik Eestis alaliselt tegutsevad liikluskindlustuse pakkujad, maksejõuetuse osa katavad ainult Eesti tegevusloaga kindlustusandjad.

2023. aasta jaanuaris jõustus uus Eesti infoturbestandard E-ITS, mis asendas endise ISKE. LKF-i ISKE audit kehtis juunini 2023, mistõttu alustasime uue standardi juurutamisega juba 2022. aastal. 2023. aasta aprillis-mais läbisime E-ITS eelauditi ja mais-juunis E-ITS põhiauditi. Audiitorid töid välja 25 lahknevust standardis kirjeldatud meetmetest, kuid ei tuvastanud üksikult võttes ühtegi kõrge riskitasemega lahknevust.

Küberturvalisuse tõstmiseks juurutasime töövahend (nn Logpoint) infosüsteemi erinevate komponentide logide automaatse koondamiseks, et neid saaks intsidentide tuvastamiseks, uurimiseks ja ennetamiseks senisest oluliselt kiiremini analüüsida. Samuti automatiseerisime mitmeid regulaarsete turvakontrollidega seonduvaid tööprotsesse. Detsembris uuendasime kõikide põhiliste liikluskindlustuse infosüsteemi serverite operatsioonisüsteeme, andmebaasitarkvara jms aluskomponente, mis lisaks turvalisuse parandamisele tõi kaasa liikluskindlustuse registri teenuste jõudluse ca 30% tõusu.

Analüüsisime, kuidas LKF saab senisest tõhusamat tuge pakkuda mittevahalise kahju hüvitise suuruse määramisel. Näiteks, kas on asjakohane luua LKF-i juurde mittevahalise kahju hüvitiste komisjoni või, kas oleks asjakohane luua avalik mittevahalise kahju hüvitiste register. Analüüs viis selleni, et 2024. aastal moodustame eelnimetatud komisjoni.

Analüüsisime liikluskindlustuse registri liidestamise vajalikkust Rohelise Kaardi Büroode Nõukogu koostööplatvormiga, mille kaudu esitatakse rahvusvahelisi kindlustuskaitse kehtivuse päringuid ja garantiinõudeid. Leidsime, et liidestamine on vähemalt osaliselt vajalik, alustame sellega 2024. aastal.

Kontrollisime kindlustusandjate tellimusel sõidukite remondi kvaliteeti. Kutsusime hulga hiljuti kindlustushüvitise eest remonditud sõidukeid kontrolli eesmärgiga saada hinnang, kas sõiduki remont teostatakse kvaliteetselt ja kas remondiettevõtte esitatud arve vastab tehtud töödele.

Ennetamaks võimalust, et sõiduki valdaja satub liikluskindlustuse lepinguta sõidukiga liiklusesse ja peab õnnetusjuhtumi korral hüvitama tekitatud kahju ise, tegime koostööd Teliaga pargi.ee äpi arendamisel. Äpi kasutaja saab alates 2024 aprillist sõiduki parkimise järgselt märguande, kui liikluskindlustuse leping puudub, mis võimaldab tal probleemi enne edasi sõitmist lahendada.

Alates 1. juunist 2023 ei kehti Eesti ega teiste Euroopa majanduspiirkonna lepinguriikide rohelised kaardid Venemaal ega Valgevenes. Samuti vastupidi. See tõi kaasa piirikindlustuse mahu hüppelise kasvu. Samas kasv rauges peale seda, kui Venemaa sõiduautoga enam Eestisse siseneda ei tohtinud.

Põhilised arengud ja tegevused 2024. aastal

Liikluskindlustuse seaduse uuendamine ja rakendamine. Võib loota, et 2024. aastal võetakse vastu ja jõustuvad liikluskindlustuse seaduse muudatused. Sellega seoses tuleb muuta liikluskindlustuse registri teenuseid, LKF-i teenindusprotsesse, avaldada kahju hüvitamise meetodikad. Samuti teeme koolitusi ja tutvustusi liimetele ning teistele huvilistele. Loomes kindlustuskohustuse tuvastamise kalkulaatori ja uuendame veebiteenused.

LKF käivitab garantiifondi riski hindamise ning garantiifondi liikmemaksu arvestuse eesmärgil aruandluse uues formaadis. Nõukogu kinnitas aruannete vormi ja nende esitamise korra 28. märtsil 2024.

Infosüsteemide arendamine. Plaanime hõlmata logide automaatse koondamise ja analüüsimise vahendisse (nn Logpoint) täiendavate infosüsteemi komponentide logisid, et rakendada paremini vahendi võimalusi intsidentide tuvastamiseks. Uuendame infosüsteemi varunduslahendust, teeme täiendavaid taaste- ja läbistusteste süsteemide turvalisuse tõstmiseks.

Analüüsime Rootsi eeskujul kasutatud varuosade asjakohase turu loomise võimalust Eestis.

Analüüsime, kas on otstarbekas asendada E-ITS ISO 27001 turvastandardiga.

Analüüsime, millises ulatuses tuleb liikluskindlustuse registri andmed käsitleda avaandmetena.

Analüüsime tehisintellekti lahenduste kasutamise võimalusi ja otstarbekust LKF-i igapäevaülesannete teostamisel.

Jätkame digitaalse kahjuteate arendamisega ja loome lisaks kaskoteadete edastamise võimalusele ka liidese remondiettevõttele.

Liikmete juurdepääsu laiendamine riiklike andmekogude andmetele.

Uuendame liiklusõnnetuste asukohtade kaardi LKF-i veebilehel.

Moodustame mittevaraliste hüvitiste komisjoni.

Viime lõpuni sisevõrgu uuendamise.

Loome ületurulise ülalpidamishüvitise nõude vormi.

Alustame ülalpidamishüvitise arvutamise abivahendi loomisega.

Loome liidese liikluskindlustuse registri ja CoB Collaboration Platformi vahel ning uuendame vastavaid LKF-i tööprotsesse.

Lepitusavalduse esitamise protsessi kaasajastamine.

Olulisemad finantsnäitajad

31. detsembri seisuga või aasta kohta		
tuhanded eurod, va suhtarvud	2023	2022
Aruandeperioodi kohta		
Tulu liikmemaksu põhiosast	4 108	3 475
Tulu kindlustusmaksetest	1 498	1 399
Bruto kahjunõuded	-807	-1 290
Bruto kulud	-2 945	-2 688
Perioodi lõpu seis		
Varad kokku	30 668	28 098
Investeeringute osatähtsus varades	80%	65%
Netovara osatähtsus varades	83%	79%
Kindlustustehniliste eraldiste osatähtsus varades	16%	19%
Tulemuslikkust väljendavad näitajad		
Investeeringute tulem	438	176
Perioodi koondtulem	2 919	231
Netovaratootlus	10%	6%
Varade tootlus	8%	5%
Investeeringute tootlus lunastumiseni	3,59%	3,53%
Turu koondnäitajad		
Turuosaliste liikluskindlustuse eraldised	187 198	181 953
Netovara	25 399	22 283
Nõutav omavahendite miinimum (≥ 10%, LKindIS § 71 (2))	13,6%	12,2%
Liikmemaksu baas aasta algusest	123 318	100 856
Efektiivne liikmemaksu põhiosa määr	3,33%	3,45%

selgitused:

bruto kahjunõuded	makstud kahjud – tagasinõuded + eraldise muutus
netovara tootlus	perioodi tulem / perioodi keskmine netovara
varade tootlus	perioodi tulem / perioodi keskmine varade maht
investeeringute tootlus	investeeringute tulem / perioodi keskmine investeeringuportfelli maht
efektiivne liikmemaksu määr	liikmemaks / liikmemaksu baas (e liikmete kogutud kindlustusmaksed)

RAAMATUPIDAMISE AASTARUANNE

FINANTSSEISUNDI ARUANNE

VARA	31.12.2023	31.12.2022	Lisa
Raha- ja pangakontod	3 356 348	6 319 678	4
Finantsinvesteeringud	24 432 131	18 384 382	5
Varad edasikindlustuslepingutest	191 730	475 695	6
Nõuded kindlustustegevusest ja muud nõuded	2 293 925	2 424 775	7
Põhivarad	393 377	493 665	8
VARA KOKKU	30 667 511	28 098 195	
KOHUSTISED JA NETOVARA			
Kohustised	5 268 323	5 815 205	
Kohustised kindlustustegevusest	4 798 735	5 334 661	10
sh. kohustised kindlustuslepingutest	2 083 048	2 312 719	
kohustised tegevusest garantiifondina	2 715 687	3 021 942	
Muud kohustised	257 610	201 773	9
Rendikohustised	211 978	278 771	9, 16
Netovara	25 399 188	22 282 990	
Ülekantud netovara ühingu loomisel	4 723 085	4 723 085	
Muud reservid	255 647	255 647	
Õiglase väärtuse reserv finantsvaradele	-541 636	-1 269 951	5
Eelmiste perioodide tulem	18 574 209	17 157 141	
Aruandeperioodi tulem	2 387 883	1 417 068	
KOHUSTISED JA NETOVARA KOKKU	30 667 511	28 098 195	

TULUDE JA KULUDE ARUANNE

	2023	2022	Lisa
Tulu kindlustuslepingutest	382 676	210 967	
Kulu kindlustuslepingutest	205 453	-193 631	
Edasikindlustusandja osa kindlustuslepingutes	-9 955	8 289	
Tulem kindlustustegevusest	578 174	25 625	11
Kindlustustegevuse finantstulud ja -kulud	-55 787	0	
Tulu finantsinvesteeringutelt	451 341	175 962	
Investeeringutega seotud kulud	-13 409	-9 389	
Tulem investeeringutelt	382 145	166 573	5
Tulu liikmemaksust	4 478 834	3 832 832	12, 18
Tulu automaatkindlustuse kindlustusmaksetest	1 115 411	1 188 475	12
Muud tulud	168 763	131 578	12
Kahjunõuete kulu tegevusest garantiifondina	-1 054 366	-1 215 124	13
Edasikindlustusandja osa garantiifondi tegevuses	-404 630	-170 655	13
Tegevuskulud	-2 876 447	-2 542 235	15
Tulem tegevusest garantiifondina	1 427 564	1 224 870	
Aruandeperioodi tulem	2 387 883	1 417 068	
MUU KOONDTULEM			
Finantsinvesteeringute õiglase väärtuse muutus	531 038	-1 186 386	5
ARUANDEPERIOODI KOONDTULEM	2 918 921	230 682	

RAHAVOOGUDE ARUANNE

(sisse +, välja -)	2023	2022	Lisa
Rahavood põhitegevusest	2 030 986	932 418	
Laekunud liikmemaks	4 456 755	3 739 898	
Laekunud kindlustusmaksed	409 011	126 229	
Laekunud automaatse sundkindlustuse maksed	1 194 886	1 152 352	12
Laekunud muud tulud	443 193	296 451	
Laekunud tagasinõuded	950 651	357 200	
Laekunud edasikindlustusandjatelt	54 823	0	
Makstud edasikindlustuse makse	-185 443	-144 444	
Makstud edasikindlustusvõtjatele	-61 088	-131 517	
Makstud kahjunõuded	-2 136 109	-1 780 643	
Makstud tegevuskulud	-3 095 692	-2 683 108	
Rahavood investeerimistegevusest	-4 919 610	-1 616 746	
Intresside laekumine	442 245	358 412	
Aksiade soetus	-91 849	0	
Võlakirjade soetus	-9 320 583	-9 167 114	5
Võlakirjade müük	6 301 111	6 281 515	5
Tähtajalise hoiuste avamine	-4 400 000	0	
Tähtajalise hoiuste lõppemine	2 200 000	1 000 000	
Põhivara soetus	-50 534	-89 559	8
Rahavood finantseerimistegevusest	-75 690	-73 961	
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-75 690	-73 961	
Rahavood kokku	-2 964 314	-758 289	
Raha perioodi alguses	6 319 678	7 090 490	4
Valuutakursi muutus	984	-12 523	
RAHA PERIOODI LÕPUS	3 356 348	6 319 678	4

NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE

	Ülekantud netovara ühingu loomisel	Reservid	Õiglase väärtuse reserv finantsvaradele	Eelmiste perioodide koondtulem	Aruandeperioodi tulem	Kokku
Netovara 01.01.2022	4 723 085	255 647	-83 565	16 227 288	929 853	22 052 308
Eelmiste perioodide koondtulem	0	0	0	929 853	-929 853	0
Aruandeperioodi tulem	0	0	0	0	1 417 068	1 417 068
Muu koondtulem	0	0	-1 186 386	0	0	-1 186 386
Netovara 31.12.2022	4 723 085	255 647	-1 269 951	17 157 141	1 417 068	22 282 990
Eelmiste perioodide koondtulem	0	0	0	1 417 068	-1 417 068	0
Aruandeperioodi tulem	0	0	197 277	0	2 387 883	2 585 160
Muu koondtulem	0	0	531 038	0	0	531 038
NETOVARA 31.12.2023	4 723 085	255 647	-541 636	18 574 209	2 387 883	25 399 188

Lisad lehekülgedel 10 kuni 39 on raamatupidamise aruande lahutamatud osad.

RAAMATUPIDAMISE AASTARUANDE LISAD

Lisa 1. Ülevaade olulisematest arvestuspõhimõtetest

Üldine informatsioon

Mittetulundusühingu Eesti Liikluskindlustuse Fond (LKF) asutasid kindlustusandjad vastavalt liikluskindlustuse seadusele, ühing registreeriti 29. juunil 2004 ja on 1992. aastal asutatud avalik-õigusliku isiku õigusjärglane. LKFi juriidiline aadress on Mustamäe tee 46, 10621 Tallinn.

Aruande kinnitamise seisuga on LKFi liikmeteks järgmised Eestis tegutsevad kahjukindlustusseltsid:

AAS BTA Baltic Insurance Company Eesti filiaal, AB "Lietuvos draudimas" Eesti filiaal, Akcinė draudimo bendrovė "Gjensidige" Eesti filiaal, AS Inges Kindlustus, AS LHV Kindlustus, Balcia Insurance SE Eesti filiaal, Compensa Vienna Insurance Group, ADB Eesti filiaal, ERGO Insurance SE, If P&C Insurance AS, QBE Europe SA/NV, Salva Kindlustuse AS, Swedbank P&C Insurance AS.

LKF on liikluskindlustuse süsteemi toimimist toetavaid teenuseid osutav organisatsioon. LKF pakub kindlustuskatet tavapärasest kindlustustegevusest erinevalt:

- ☞ liikluskindlustuse seadus sätestab olukorrad, millal LKF peab kindlustuskaitse andma (piirikindlustus, automaatne liikluskindlustus) või kahju hüvitama (garantiifondi roll);
- ☞ edasikindlustuse lepingutest tulenevalt andis LKF kindlustuskatet lepinguaastatel 1996 kuni 2004.

Juhatus koostas ja allkirjastas raamatupidamise aruande 22. aprillil 2024. aastal. Majandusaasta aruande, mille osaks on ka raamatupidamise aastaaruanne, kinnitab mittetulundusühingu üldkoosolek. Üldkoosolekul on õigus juhatuse koostatud aruanne jätta heaks kiitmata ja nõuda uue aruande koostamist.

Koostamise alused

LKFi 2023. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (edaspidi IFRS EL) nii nagu need on vastu võetud Euroopa Liidus. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud õiglasel väärtuses kajastatavad finantsvarad.

Raamatupidamise aastaaruande koostamine kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega nõuab hinnangute ja eelduste põhjal otsuste tegemist. Tehtud otsused ja hinnangud avaldavad mõju aruandekuupäeva seisuga esitatud LKFi varadele ja kohustistele ning tuludele ja kuludele. Positsioonid, mille väärtuse leidmisel on kasutatud juhtkonna hinnanguid on toodud lisa 2.

Aruandes esitatud väärtused on ümardatud ühe euro täpsuseni, kui ei ole märgitud teisiti.

Muudatused arvestuspõhimõtetes ja avalikustatavas teabes

Arvestuspõhimõtteid on rakendatud järjepidevalt kõigil aruandes esitatud perioodidel, välja arvatud järgnevad uued ja/või muudetud IFRS-id, mida on rakendatud alates 1. jaanuarist 2023:

IFRS 17 „Kindlustuslepingud“ Standardit kohaldatakse 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele.

IFRS 17 eesmärk on anda kindlustusandjatele kindlustuslepingute kajastamiseks ühetaoline ja senisest parem arvestusmudel, kehtestades põhimõtted kõigi kindlustuslepingute ning lisaks ka teatud garantiide ja võimaliku kasumiosalusega finantsinstrumentide kajastamiseks, mõõtmiseks, esitamiseks ja avalikustamiseks. Arvestusmudelit täiendavad mugandused otsese kasumiosalusega lepingute jaoks (muutuva tasu meetod) ning lihtsustatud lähenemine (kindlustusmaksete meetod) peamiselt lühiajaliste lepingute tarbeks.

Uue arvestusmudeli kohaselt tuleb võtta tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse mõõtmisel kindlasti arvesse ka riskikordaja ning mõõtmist peab kordama uuesti igal aruandeperioodil (kindlustuslepingu rahavood). Samuti sisaldab mudel lepingulist teenusemarginaali, milleks on kindlustuslepingute grupi rahavoogude esmasel kajastamisel mõõdetud kindlustuslepingute rahavoogude nüüdisväärtus, mis näitab kindlustuslepingute teenimata tulu, mida kajastatakse hiljem kasumiaruandes vastavalt kindlustuskaitse perioodi jooksul kindlustuslepingu alusel osutatud teenustele. Teatud muutuste ilmnemisel tulevaste

rahavoogude eeldatavas nüüdisväärtuses korrigeeritakse vastavalt ka lepingulist teenusemarginaali ning see kajastub ka kasumiaruandes kogu ülejäänud kindlustuskaitse perioodi jooksul. Summasid, mis makstakse kindlustusvõtjale igal juhul, sõltumata kindlustusjuhtumi toimumisest (mitteeristatavad investeerimiskomponendid), ei kajastata kasumiaruandes, vaid otse finantsseisundi aruandes.

Kindlustustegevuse tulude ja kulude kajastamine koondkasumiaruandes põhineb perioodi jooksul osutatud teenustel. Kindlustustegevuse tulemlisid esitatakse koondkasumiaruandes kindlustuslepingute finantstulust või -kulusid eraldi. Finantsseisundi aruandes esitatakse eraldi varade ja kohustistena käsitletavate väljastatud kindlustuslepingute portfelli bilansilised maksumused. Sama reegel kehtib ka sõlmitud edasikindlustuslepingute portfelli kajastamisel. Lisaks suurendatakse standardiga oluliselt avalikustamiskohustisi, et anda senisest rohkem informatsiooni kindlustuslepingutega seoses kajastatud summade ning nendest tulenevate riskide olemuse ja ulatuse kohta.

IASB otsustas kasutada ülemineku kuupäeval lepingulise teenusemarginaali hindamiseks tagasiulatuvat meetodit. Kui mõne kindlustuslepingute grupi puhul on täielikult tagasiulatuvalt rakendamine, nagu see on defineeritud standardis IAS 8, aga võimatu, tuleb kasutada selle asemel kas osaliselt tagasiulatuvat meetodit või õiglase väärtuse meetodit, mis üleminekut lihtsustavad. LKF kasutab oma kindlustuslepingute kajastamisel ja mõõtmisel lihtsustatud kindlustusmaksete (PAA) meetodit, mis ei nõua teenusemarginaali komponendi eraldi mõõtmist.

2021. aasta detsembris avaldas IASB IFRS 17 muudatused, et lubada kasutada üleminekul finantsvarasid puudutavate võrdlusandmete liigitamisel täiendavat lihtsustust, mis peaks kõrvaldama IFRS 17 esmasel rakendamisel võrdlusandmetes esineda võiva arvestuse mittevastavuse finantsvarade ja kindlustuslepingutest tulenevate kohustiste vahel. LKF oli IFRS 9 rakendatud juba 01.01.2018, kui standard jõustus.

Standardijärgsele kindlustuslepingu definitsioonile vastavad LKFi poolt väljastatavad piirikindlustuse lepingud ning perioodil 1996-2004.a väljastatud edasikindlustuslepingud. LKF kajastab oma kindlustuslepingutest tulenevaid kohustisi ning tulusid ja kulusid kindlustusmaksete meetodil. Kindlustusmaksete meetodil kindlustuslepingute kajastamine ei muutnud LKFi varade ja kohustiste väärtuse hindamisel oluliselt seni kasutatavaid hinnanguid ja eeldusi ning lubab alla 1 aastase tähtajaga rahavood kajastada diskonteerimata kujul. Üleminekul ümberhinnatud võrdlusperioodi LKFi varade ja kohustiste arvestushinnangute ning netovara muutus on null eurot.

IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ ja IFRS-ide rakendusjuhendi nr 2 muudatused: arvestuspõhimõtete avalikustamine. Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatustega antakse juhiseid selle kohta, kuidas otsustada, milline informatsioon on avalikustamiseks piisavalt oluline. IAS 1 muudatustega asendatakse nõue avalikustada 'peamised' arvestuspõhimõtted nõudega avalikustada 'olulisemad' arvestuspõhimõtted. Rakendusjuhendisse on lisatud ka täpsemad suunised ja näited, mis peaksid aitama otsustada, milline informatsioon on avalikustamiseks piisavalt oluline.

IAS 8 „Arvestusmeetodid, arvestushinnangute muutused ja vead“ muudatused: mõiste 'arvestushinnang' definitsioon. Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatused puudutavad kõiki 1. jaanuaril 2023 või hiljem arvestuspõhimõtetes ja arvestushinnangutes toimuvaid muutusi. Uue definitsiooni kohaselt on arvestushinnang raamatupidamise aastaaruandes kajastuv rahaline summa, mille mõõtmisel esineb hinnangu ebakindlus. Samuti täpsustatakse muudatustega, mis on arvestushinnangute muutused ning kuidas need erinevad muutustest arvestuspõhimõtetes ja vigade korrigeerimisest.

Lisaks eeltoodule rakendatakse IAS 12 „Tulumaks“ muudatused: edasilükkunud tulumaks, mis on seotud ühest tehingust tulenevate varade ja kohustistega muudatustega, mis ei oma LKFi jaoks mõju.

Uued rahvusvahelised finantsaruandlusstandardid ja tõlgendused, mis on vastuvõetud kuid veel jõustumata ja ei kehti 31. detsembril 2023 lõppenud aastaaruande perioodi kohta ja seetõttu pole neid käesoleva aruande koostamisel rakendatud

IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ muudatused: kohustiste klassifitseerimine lühiajalisteks või pikaajalisteks. Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2024 või hiljem algavatele aruandeperioodidele tagasiulatuvalt vastavalt standardile IAS 8, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatustega soovitakse täpsustada standardis IAS 1 kohustiste lühi- ja pikaajaliseks liigitamiseks toodud põhimõtteid. Muudatustega selgitatakse, mida tähendab õigus lükata arveldamine edasi ja nõue, et see õigus peab eksisteerima aruandeperioodi lõpus, ning täpsustatakse, et kohustiste lühi- ja pikaajaliseks liigitamist ei mõjuta ei juhtkonna kavatsus ega ka tehingu vastaspoolele väljastatud optsioonid, mis võivad viia kohustuse arveldamiseni ettevõtte enda omakapitaliinstrumentide üleandmise teel. Samuti täpsustatakse muudatustes, et kohustise liigitamist mõjutavad vaid need lepingutingimused, mida ettevõtte peab täitma kas aruandekuupäeval või enne seda. Täiendavat informatsiooni tuleb avalikustada ka sellistest laenulepingutest tulenevate pikaajaliste kohustiste kohta, kus nõutakse lepingutingimuste täitmist 12 kuu jooksul pärast aruandeperioodi lõppu.

IFRS 16 „Rendiarvestus“ muudatused: rendikohustised müügi-tagasirendi tehingutes. Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2024 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatuste eesmärk on täpsustada standardis IFRS 16 müüja rentniku poolt müügi-tagasirendi tehingust tuleneva rendikohustise mõõtmisel rakendatavaid kajastamisnõudeid, muutmata seejuures müügi-tagasirendi tehingutega mitteseotud rendilepingute arvestust. Täpsemalt peab müüja-rentnik tegema 'rendimaksed' või 'muudetud rendimaksed' kindlaks nii, et ta ei kajastaks kasumit ega kahjumit talle kasutusõigusega alles jäänud varalt. Nende nõuete rakendamine ei takista müüjal-rentnikul kajastamast kasumiaruandes rendi osalisest või täielikust lõpetamisest tulenevat kasumit või kahjumit. Müüja-rentnik peab rakendama muudatust tagasiulatuvalt vastavalt standardile IAS 8 kõigi müügi-tagasirendi tehingute suhtes, mis on tehtud pärast esmase rakendamise kuupäeva, milleks loetakse selle aruandeperioodi algust, kus majandusüksus IFRS 16 esmakordselt rakendas.

IAS 7 „Rahavoogude aruanded“ ja IFRS 7 „Finantsinstrumendid: avalikustatav teave“ muudatused: finantskõkkulepped tarnijatega. Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2024 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatustega täiendatakse IFRS-i nõudeid, pannes ettevõtetele kohustuse avalikustada tarnijatega sõlmitud finantskõkkulepete tingimused, finantskõkkulepetest tulenevate finantskohustiste aruandeperioodi alguse ja lõpu bilansilised väärtused ning perioodi rahalised liikumised samuti mitterahaliste muutuste liigi ja mõju, kui kõnealuste muutuste tulemusel on tekkinud olukord, kus finantskohustiste bilansilised väärtused pole võrreldavad. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud.

LKFi hinnangul ei avalda eelpool nimetatud standardite muudatused LKFi raamatupidamise aruandele olulist mõju.

Lisaks eeltoodule rakenduvad järgmistel perioodidel standardid ja tõlgendused, mis ei oma LKFi jaoks mõju:

IFRS 10 „Konsolideeritud finantsaruanded“ ja IAS 28 „Investeeringud sidus- ja ühisettevõtetesse“ muudatused: varade müügi ja üleandmise tehingud investori ja tema sidus- või ühisettevõtete vahel;

IAS 21 „Valuutakursside muutuste mõjud“ muudatused: vahetatavuse puudumine. Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2025 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatustega täpsustatakse, kuidas hinnata, kas valuuta on vahetatav, ning kuidas määrata hetkekurssi, kui valuuta ei ole vahetatav.

Arvestus- ja esitusvaluuta

LKFi arvestus- ja esitusvaluuta on euro.

Raha ja raha lähendid

Raha ja raha lähenditena kajastatakse nõudmiseni ning soetamisel kuni 3-kuulise tähtajaga tähtjalisi hoiuseid pangas.

Välisvaluutapõhised tehingud ja kirjed

Tehingud välisvaluutas kajastatakse raamatupidamises tehingupäeval kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursi järgi. Aruandes on valuutapõhised varad ja kohustised ümber hinnatud aruandekuupäeval kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursi järgi. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kajastatud tulude ja kulude aruandes periooditulu- ja kuluna.

Finantsvarad

IFRS 9 nõuab finantsvarade klassifitseerimisel ja edasisel kajastamisel lähtumist investeringuportfelli ärimudelist ja instrumendi rahavoogudest, mille alusel liigitatakse finantsvarad kas võla- või omakapitaliinstrumentideks (IAS 32, teise osapoole seisukohast).

Võlainstrumentide kajastamisel lähtudes rahavoogude juhtimise ärimudelist ja instrumendi rahavoogude näitajatest on IFRS 9 kohaselt kolm võimalust:

- ☞ ärimudeliks on finantsvara hoida eluea lõpuni (st koguda põhiosa ja intresse) ning mitte müüa (üksikud ja väikesemahulised müügid on lubatud) – kajastamine korrigeeritud soetusmaksumuses;
- ☞ ärimudeliks on finantsvara osaliselt hoida (st koguda põhiosa ja intresse) ja aeg-ajalt müüa - intressiarvestus korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil; aruandekuupäeval ümberhindlus õiglasele väärtusele läbi koondkasumiaruande; instrumendi müügil või eluea lõpul kantakse instrumendiga seoses kogunenud koondkasum (või -kahjum) ümber kasumiaruandesse (FVOCI);
- ☞ ärimudeliks on kauplemine (või instrumendi rahavood sisaldavad muid elemente peale põhiosa ja intressi) – kajastamine õiglane väärtus ümberhindlustega läbi kasumiaruande (FVTPL).

Arvestades praktikat ja eesmärgi võlainstrumentidesse (võlakirjad) rahapaigutamisel on LKFi investeringuportfelli ärimudeliks ülaltoodud loetelust punkt kaks, mis nõuab instrumentide õiglase väärtuse muutuse kajastamist läbi koondtulemiaruaruande, ning teenitud intressi kajastamise aruandeperioodi tulemis. Aruandeperioodi tulemisse kantakse lõplik kogunenud kasum (-kahjum) instrumendi lunastamisel. Siia gruppi kuuluvad finantsvarad võetakse algselt arvele nende õiglases väärtuses (ei sisalda tehingukulusid). Pärast esmast arvele võtmist kajastatakse antud kategooria finantsvarasid nende õiglases väärtuses (ehk turuhinnas) ning väärtuse muutusest tulenevaid kasumeid/kahjumeid kajastatakse tulude ja kulude koondaruandes. Intressitulude arvetuses rakendatakse sisemise intressimäära meetodit.

IFRS 9 sisaldab ka võimalust määrata finantsvarad mõõdetavaks õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande (Option to designate a financial asset at fair value through profit or loss; §4 p4.1.5), kui selline finantsvarade kajastamine on ettevõtte jaoks asjakohasem ning kooskõlas varade aluseks olevate kohustuste kajastamisega. Arvestades, et LKFi investeringute vastas olevad kohustised mõõdetakse õiglases väärtuses läbi kasumiaruande (FVTPL) - eelkõige need, mis on IFRS 17 alusel kajastatud ja lisaks laiendame IFRS 17 alusel hinnangu andmist ka nendele kohustistele, mis LKF-il on kahjustest tegutsemisest Garantiifondina (kindlustuskaitseta ja tuvastamata sõidukid). Lisaks, see osa Netovarast, mida LKF hoiab garantiifondina (kindlustusandjate võimalike makseraskuste jaoks), ka selle kaudne vastaspool ehk kindlustusandjate kohustised mõõdetakse ja kajastatakse õiglases väärtuses läbi kasumiaruande.

LKFi bilansis olevad laenud ja nõuded (siia kuuluvad ka tähtjalised hoiused) on fikseeritud maksetega finantsvarad, mille ärimudeliks on hoida eluea lõpuni ning mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Laenud ja nõuded võetakse esmalt arvele nende õiglases väärtuses koos tehingukuludega. Edaspidi kajastatakse laenusid ja nõudeid korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades

sisemist intressimäära. Võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused kajastatakse tulude ja kulude aruandes.

LKF ei ole aruandeperioodil klassifitseerinud ühtegi finantsvara kategooriasse, kus ärimudeliks on kauplemine.

Kõik tehingud finantsvaradega kajastatakse tehingu väärtuspäeval. Finantsvarade kajastamine lõpetatakse siis, kui LKF kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolele üle varast tulenevad rahavood ning enamiku seotud riskidest ja hüvedest.

Investeeringute õiglaseks väärtuseks on börsil noteeritud väärtpaberite puhul nende viimane ostunoteering. Börsil noteerimata väärtpaberid LKFi puuduvad.

finantsvara instrument	finantsvara kategooria	kategooria valiku põhjendus
nõuded	amortiseeritud soetusmaksumuses	ärimudeliks on hoida lunastustähtajani
tähtajalised hoised	amortiseeritud soetusmaksumuses	ärimudeliks on hoida lunastustähtajani
aktsiad	õiglasel väärtusel läbi tulude ja kulude aruande (FVTPL)	ärimudeliks on finantsvara osaliselt hoida ja aeg-ajalt müüa kuid ei intressilaekumised ei vasta SPPI testile
võlakirjad	soetatud kuni 31.12.2022 kajastatakse ja mõõdetakse õiglasel väärtusel läbi koondtulemi, intrssiarvestus korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil (FVOCI)	ärimudeliks on finantsvara osaliselt hoida ja aeg-ajalt müüa; vastab SPPI testile
võlakirjad	soetatud alates 01.01.2023 kajastatakse ja mõõdetakse õiglasel väärtusel läbi tulude ja kulude aruande (FVTPL)	soetamisel määratud LKFi poolt kajastamiseks õiglasel väärtusel läbi tulude ja kulud aruande

Finantsvarade allahindluse vajaduse hindamine

LKF arvestab oma finantsvarade kajastamisel IFRS 9 toodud varade allahindluse nõudeid ning tingimust, et allahindlus tekib vara arvele võtmisel. Allahindlused kajastatakse läbi tulude ja kulude aruande.

Finantsvarade väärtus on langenud, kui hindamise vajadusele viitavad objektiivsed asjaolud, kas mineviku praktikast tulenevalt või hinnangust tulevikus toimuvatele muudatustele ja need omavad usaldusväärset mõõdetavat mõju tuleviku rahavoole. Objektiivne asjaolu, mis viitab väärtuse langusele on ettevõttele kättesaadav informatsioon nagu näiteks:

- 🔍 vastaspoole olulised finantsraskused;
- 🔍 lepingutingimuste rikkumine, sealhulgas maksete mittetähtaegne laekumine;
- 🔍 finantsvara aktiivse turu kadumine;
- 🔍 muu informatsioon, mis viitab olulisele muudatusele oodatud tuleviku rahavoogudes.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud laenu ja nõuete väärtuse muutumisest tekkinud kahju on bilansilise maksumuse ja riskivaba intressimääraga diskonteeritud tuleviku rahavoogude nüüdisväärtuse vahe. Vara bilansilist maksumust vähendatakse läbi nõuete allahindluse konto ja tekkinud kahju kajastatakse tulude ja kulude aruandes.

Nõuete hindamisel analüüsitakse iga nõuet eraldi, v.a kogumina käsitletavate kahjujuhtumite tagasinõuete ning automaatse liikluskindlustuse (ALK) kindlustusmaks nõuete puhul. Varem alla hinnatud

ebatõenäoliste nõuete laekumisi kajastatakse ebatõenäoliste nõuete kulu vähenemisena. Tagasinõuete ja ALK kindlustusmakse nõuete tuleviku rahavoogude nüüdisväärtused on leitud kasutades sisemist intressimäära (vt mudeli kirjeldust lk 27).

Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded hindab juhtkond lootusetuks, kui on teada asjaolud, et nende nõuete laekumist ei toimu, kuna kohustatud isik on likvideeritud, pankrotimenetlus on lõpetatud ja pankrotivarast väljamakseid rohkem ei tehta, vms. Lootusetud nõuded kantakse bilansist välja ning nendega tegelemine lõpetatakse.

Kui järgnevatel aruandeperioodidel allahinnatud vara väärtus kasvab, siis esialgselt kajastatud allahindlus tühistatakse. Tühistatud allahindlus kajastatakse tulude ja kulude aruandes.

Ettemakstud kulud

Ettemakstud kuludena näidatakse tulevaste perioodide kulude ettemaksed, sealhulgas LKFi poolt edasikindlustusandjatele tasutud edasikindlustuse kindlustusmakse (mis garantiifondi tegevuse eripärast tulenevalt on lepingujärgne fikseeritud summa), mida periodiseeritakse vastavalt lepingus toodud kindlustusaastale.

Materiaalne põhivara

Põhivarana võetakse arvele rohkem kui üheaastase kasutusajaga varad. Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et LKF saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muid hooldus- ja remondikuludid kajastatakse nende tekkimise perioodi kuludes.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeest. LKFi bilansis oleva põhivara eluea pikkuseks on hinnatud 4-10 aastat.

Vara kasuliku eluea jooksul amortiseeritakse vara soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vaheline summa. Igal aruandekuupäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade, amortisatsioonimeetodi ja varadele määratud lõppväärtuste põhjendatust. Kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine.

Juhul kui põhivara kaetav väärtus (s.o kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara neto müügihind või vara kasutusväärtus) on väiksem tema bilansilisest jääkmaksumusest, on materiaalse põhivara objektid alla hinnatud nende kaetavale väärtusele.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Immateriaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Määratud kasuliku elueaga immateriaalsete põhivarade amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale immateriaalse põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust elueast. LKFi bilansis oleva immateriaalse põhivara eluea pikkuseks on hinnatud 2-5 aastat.

Juhul kui immateriaalse põhivara kaetav väärtus (s.o kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara neto müügihind või vara kasutusväärtus) on väiksem tema bilansilisest jääkmaksumusest, on immateriaalse põhivara objektid alla hinnatud nende kaetavale väärtusele.

LKFi bilansis on immateriaalse põhivarana kajastatud väljaminekud liikluskindlustuse infosüsteemi arendamisele ja tarkvara litsentsidele.

Kapitali- ja kasutusrent

IFRS 16 „Rendilepingud“ kehtestab rentide kajastamise, mõõtmise, esitamise ja avalikustamise põhimõtted mõlemale lepingupoolele.

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Kasutusrendina kajastatakse lepingud, mille lepingujärgsed maksed kokku on LKFi jaoks ebaolulised.

LKFi kui rentniku kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustisena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksede miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustise jääkväärtuse vähendamiseks. Kapitalirenti tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kapitalirenti lepingute sõlmimisega otseselt kaasnevad rentniku poolt kantavad esmased otsekulutused kajastatakse renditava vara soetusmaksumuse koosseisus.

Vastavalt IFRS 16 nõuetele kajastab LKF kontoriruumide rendilepingut kapitalirendina. Kasutusrendina, mille maksed lähevad perioodi kuludesse, kajastab LKF jätkuvalt kontori köögithehnika renti (aastane rendimakse ca 1 300 eurot).

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tulude ja kulude aruandes kuluna.

Finantskohustised

Finantskohustiste kajastamist reguleerib IFRS 9. Kõik finantskohustised (võlad hankijatele, viitvõlad, ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised) võetakse algselt arvele nende õiglasest väärtusest, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil kasutades sisemist intressimäära.

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas.

Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on 12 kuu jooksul alates aruandekuupäevast; või LKFiil pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast aruandekuupäeva.

Finantskohustiste kajastamine lõpetatakse siis, kui kohustis on tasutud, tühistatud või aegunud.

Netovara

LKF kasutab oma netovara Liikluskindlustuse seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks. Vastavalt põhikirjale jagatakse LKFi lõpetamisel pärast võlausaldajate nõuete rahuldamist järele jäänud vara LKFi liikmete vahel võrdselt, kui seadus mille alusel organisatsioon on loodud ja tegutseb, ei sätesta teisiti. LKFi lõpetamine on lubatud üksnes juhul kui see on sätestatud seaduses või seaduse muudatuses, mille alusel LKF on loodud ja tegutseb.

„Ülekantud netovara ühingu loomisel“ tekkis varade, õiguste ja kohustiste üleandmisel 01. oktoobril 2004.a. Eesti Liikluskindlustuse Fond (likvideeritud) poolt MTÜ-le Eesti Liikluskindlustuse Fond.

Netovara kirjel „Muud reservid“ on kajastatud 2004. aasta tulemi arvelt moodustatud eraldi piirikindlustuse kahjude katteks.

Netovara kirjel „Õiglase väärtuse reserv finantsvaradele“ kajastatakse investeerimisportfellis olevate (soetatud kuni 31.12.2022) väärtpaberite turuväärtuse muutust kuni väärtpaberi lunastamise või müümiseni. Väärtpaberi lõppemiselt liigub kogunenud tulu/kulu aruandeperioodi tulemi hulka.

Tasaarveldamine

Finantsvarasid ja –kohustisi tasaarveldatakse ainult juhul, kui selleks eksisteerib lepinguline õigus ning on kavas nimetatud summad realiseerida samaaegselt või netobaasil.

Kindlustustegevus

LKF sõlmib või on sõlminud kahesuguseid IFRS 17 definitsioonile vastavaid kindlustuslepinguid – piirikindlustus- ja edasikindlustuslepingud. Lisaks sõlmitud kindlustuslepingutele on LKFi kindlustusportfelli ülevõtmise käigus tekkinud kohustised seltside maksejõuetusest. Garantiifondi riskid – kindlustamata sõiduk sundkindlustusega, kindlustuskaitseta ja tuvastamata sõidukiga põhjustatud kahjud ei tulene lepingutest, mistõttu ei rakendu garantiifondiga seotud riskidele ja kohustistele IFRS 17.

LKFi kindlustuslepingud

Kindlustusleping on leping, mille alusel LKF võtab enda kanda kindlustusvõtja märkimisväärse kindlustusrisiki, kokkuleppega kompenseerida kindlustusvõtjale määratletud ebakindlast tulevikusündmusest (kindlustusjuhtumist) põhjustatud kahju.

Piirikindlustuse andjana sõlmib LKF klientidega lühiajalisi, kuni 12 kuiseid kindlustuslepinguid. Piirikindlustus on liikluskindlustus, millega kindlustatakse välisriigis, välja arvatud Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis ja Šveitsi Konföderatsioonis, põhiasukohta omava sõidukiga kahju tekitamisest tulenev vastutus.

Edasikindlustuse andjana on LKF sõlminud lepinguid aastatel 1996 kuni 2004.

Kõikide LKFi poolt väljastatud kindlustuslepingute kajastamist reguleerib IFRS 17.

Tulu kindlustuslepingutest

Kindlustuslepingute tuluna näidatakse kindlustuslepingu kindlustusmaksed, mille mõõtmist ja kajastamist reguleerib standard IFRS 17. Tulenevalt lepingute väikesest mahust ja kaitsete pikkusest kuni 12 kuud, kasutab LKF oma kindlustuslepingute arvestusmeetodina kindlustusmaksete jaotamise meetodikat (PAA). Standardi § 53 kirjeldatud kindlustusmaksete jaotamise meetodi (Premium Allocation Approach, PAA) puhul on tegemist lihtsustatud meetodiga, mida saab rakendada kindlustuslepingutele kuni üks aasta või mille puhul on üldistatud mudeli rakendamine ebamõistlik või mille puhul ei ole tulemus oluliselt erinev üldistatud mudeli kasutamisest.

IFRS 17 järgi näitab LKF kindlustustegevuse tuluna piirikindlustuse kindlustusmaksed järgmiselt:

- ☞ arvestusperioodil välja antud kindlustuskaitsete kindlustusmaksed;
- ☞ pluss muutus kindlustusmaksete eraldises kindlustuskaitsete tuleviku perioodiks.

Kõik piirikindlustuse väljastatavad kindlustuskaitsete on eeldatavalt kasumlikud. Juhul kui selgub vastupidine ja on võimalik tuvastada, et mõni piirikindlustuse lepingute grupp on kahjumlik (nullmaksega kindlustuskaitsete), arvutab LKF eeldatava puudujäägi ja suurendab kindlustusmaksete eraldist ja kajastab selle erinevuse kahjumina.

Kindlustusmaksed kajastatakse lähtudes makseteatise väljastamise kuupäevast.

Selle meetodi alusel hinnatakse kohustus tuleviku kindlustuskaitse jaoks kasutades ettemakstud preemiate eraldise meetodit, kus tuleviku kindlustuskaitse arvutatakse iga kindlustuslepingu kohta eraldi bruto kindlustusmaksete põhjal *pro rata temporis* meetodil.

Kulud kindlustuslepingutest

IFRS 17 järgi tuleb raamatupidamise kasumiaruandes eristada kindlustusandja toimunud kahjud ja nendega seotud kulud järgmiselt:

- ☞ kulud kindlustustegevusest;
- ☞ kindlustuse finantseerimise tulud ja kulud.

Kulud kindlustustegevusest sisaldavad järgmiseid kirjeid/komponente:

Makstud kahjud, millest on maha arvatud laekunud tagasinõuded ja jääkvara müügitulu – see tähendab aruandeperioodil tehtud kahjunõuete väljamaksed; rahalaekumine jääkvara müügist; raha laekumine esitatud tagasinõuetest, pluss laekumise tõenäosusega korrigeeritud uued esitatud tagasinõuded.

Toimunud kahjujuhtumite rahavoogude hinnangu ja eelduste muutus (change in fulfilment cash-flows relating to incurred claims) - enne aruandekuupäeva toimunud kahjujuhtumite hinnanguliste (sh tarbijahinnaindeksiga korrigeeritud) väljaminekute katteks arvestatakse tuleviku väljaminevad rahavood üheaastase sammuga. Eeldustega, et kõik hüvitised, välja arvatud püsiva töövõimetuse hüvitis ja ülalpidamishüvitise kahjud, makstakse välja ühe aasta jooksul peale juhtumi toimumist. Püsiva töövõimetuse ja ülalpidamishüvitiste kahjud tarbijahinnaindeksiga korrigeeritud võrdsete maksetena kuni kohustuse lõpuni. Nimetatud rahavood ei arvesta põhjustajatelt eeldatavate tagasisaadavate maksetega (näiteks ALKi omavastutus, põhjustaja regress).

Kahjumlike lepingute kulu (losses on onerous contracts and reversals of those losses) - juhul kui on võimalik tuvastada, et mõni piirikindlustuse lepingute grupp on kahjumlik (nullmaksega kindlustuskaitseid), arvutab LKF eeldatava puudujäägi, suurendab kindlustusmaksete eraldist ja kajastab selle erinevuse kahjumina.

Riskimarginaali (risk adjustmendi) hinnangu muutus - LKF arvutab riskimarginaali, leides viimase viie kalendriaasta kogukahjude aegrea keskmise muutuse suhtelisel tasemel protsendimäärana. Aluseks iga kalendriaasta viimane kogukahjude summa koos IBNR hinnanguga vastu selle juhtumiaasta kogukahjude hinnangut juhtumiaasta lõpu seisuga. Ekstreemsete muutuste korral teeme eriootsused.

Riskimarginaal leitakse kõigile kahju klasside kohustustele ühe konstandina, sest käsitleja hinnangu määramatus on sõltumatu kahju liigist. Riskimarginaali lisame nende juhtumiaastate eraldistele, mis olid kaasatud riskimarginaali arvutusse. Teistel juhtudel on kas eriootsus või on riskimarginaali väärtuseks null protsenti, mis on ühtlasi ka riskimarginaali vähim väärtus.

Kindlustustegevusega seotud kulud (costs incurred in providing services in the period) - sõlmimiskulud ehk LKFi jaoks EMTA-le makstav teenustasu, mille kanname koheselt kulusse ja ei periodiseeri. Senine LKFi kulude jagamise praktika ei kasuta mõnda proportsiooni, et jagada ja kajastada näiteks tööaja, töötasu ja töökohaga seotud kulusid osaliselt sõlmimiskuludena. Lisaks nõuete käsitlemisega seotud kulud, mida on võimalik siduda konkreetse kahjujuhtumiga. Kulud, mida ei ole võimalik otse jagada on jagamata ning kajastatakse Garantiifondi tegevuskuludena.

Lisaks sõlmitud kindlustuslepingutest tulenevatele kahjunõuetele hüvitab LKF ülevõetud pankrotistunud ASA Kindlustuse ja Ühiskindlustuse kindlustuslepingutega seotud kahjusid – aruandeperioodi lõpu seisuga on selliseid juhtumeid LKFi käsitusse jäänud üks (juhtum on seotud püsiva töövõimetuse nõudega).

Kindlustuse finantseerimise tulud ja kulud (Insurance finance income and expenses) - Standardi § 87 (a) ja (b) järgi peab kindlustusandja võtma kindlustuse finantseerimise finantstuluna või -kuluna arvesse raha ajaväärtuse (unwinding of discount) ja finantsriski mõju ja selle muutusi (effect of changes in discounting assumptions). Nende kahe elemendi kajastamine ei pea toimuma eraldi.

LKF kajastab kindlustuse finantseerimise tulud ja kulud otse perioodi tulude ja kulude aruandes ja ei ole valinud võimalust näidata osa sellest muu koondkasumi all. Kindlustuse finantseerimise tulud ja kulud leitakse kui aruandeperioodi alguses kehtinud kõigi kindlustuskohustuste (LIC) rahavood nüüdisväärtusena aruandeperioodi lõpus ja arvestades aruandeperioodi lõpu ajahetke diskontomäärasid ning millest on lahutatud perioodi alguse kindlustuskohustuste hinnangu (LIC) summa.

Kindlustuse finantseerimise tulud ja kulud arvutatakse aruandeperioodi alguses kehtivatele kindlustuskohustustele sealhulgas ka edasikindlustusega seotud kohustused.

Edasikindlustusandja osa kindlustuslepingutes

LKFi kui edasikindlustusvõtja poolt saadud hüvitised kajastatakse tulude ja kulude aruandes ja finantsseisundi aruandes brutomeetodil.

Tegevus garantiifondina

Tulu liikmemaksust

Liikmemaksu tulu on kajastatud kooskõlas IFRS 15 nõuete ja viieastmelise mudeliga. Teostamiskohustuste defineerimisel on ennekõike arvestatud liikluskindlustuse seaduses ja selle alusel sõlmitud halduslepingus sätestatud ülesannete täitmisega. Lisaks halduslepinguga sätestatud ülesannetele on LKFi põhikirjalised ülesanded. Liikmemaksu kogutakse LKFi eesmärgi täitmisega seotud kulutuste katmiseks. Nimetatud tegevused ja kulutused määratakse kindlaks majandusaasta kohta nõukogu poolt kinnitatava majandusaasta eelarvega ning nõukogu ja juhatuse otsustega.

Liikmemaksu arvestatakse LKFi liikme poolt kogutud liikluskindlustuse maksetest ühtse maksumäära kaudu. LKFi liikmemaksu põhiosa kujuneb kahes osas: iga liikme jaoks võrdne fikseeritud makse perioodi kohta (3000 eurot kuus), millele lisandub kogutud liikluskindlustuse maksete alusel ühtse määra kaudu arvestatud mahuosa. 2023. aastal oli mahuosa suuruseks 3,00% (2022: 3,05%). Maksumäära suuruse otsustab juhatuse esitatud ettepaneku alusel nõukogu.

Liikmemaksu tulu kajastatakse perioodi jooksul mil teostamiskohustust täidetakse, eelpool nimetatud aastase tsükliga. Liikmemaksu suuruse määramisel ning edaspidisel kajastamisel on arvestatud, et kogu tasu on tehingukulude katteks. Lisaks võimaldab LKFi põhikiri koguda liikmemaksu lisaosa kokkulepitud tugiteenuste täitmiseks.

Tulu automaatse liikluskindlustuse maksetest

Automaatse liikluskindlustuse maksed kajastatakse kindlustusmakse tuluna. Nimetatud kindlustusmakset arvutatakse nende sõidukite suhtes, mille suhtes kindlustuslepingu sõlmimise kohustus on täitmata. Arvutuses kasutatav maksemäär on kuni viie kordne vastav keskmine kindlustusmakse. Automaatse liikluskindlustuse maksed ei ole kajastatud kooskõlas IFRS 17-ga, vaid IFRS 15-ga. LKF juhatuse hinnangul, et oma olemuselt ei ole tegu kindlustuslepinguga kuna lepingu hind ei kajasta individuaalset riskihinnangut kliendi suhtes (IFRS 17, §8 (a)) ning kindlustusmakse küsitakse kohustatud isikult tagantjärele lõppenud perioodi eest.

Kogutud kõrgendatud kindlustusmaksete tasumata nõuetega (kuni 30.09.2014) on LKF tegelemise lõpetanud ning nõuete saldo lootusetuna bilansist maha kandnud. Mõned üksikud laekumised nendelt nõuetelt, mis kohtutäiturite kaudu laekuvad, näidatakse samuti kindlustusmaksete tuluna.

Muude tulude arvestus

Muude tulude all kajastatakse lepingulisi tulusid teenuste eest (sh liikmetele), mida LKF liikmemaksu eest ei osuta. Kõik selles grupis kajastavad tulud on kajastatud kooskõlas IFRS 15, samas on LKF lähtunud oma ettevõtlusvormist mittetulundusühing, kus kogu saadav tulu on allokeeritud tehingukuludeks. Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul siis perioodi jooksul.

Kui LKF käsitleb ja hüvitab kannatanule kahju, mis on põhjustatud kindlustuskohustusest vabastatud sõidukiga või välisriigi sõidukiga, mille kindlustusandjal ei ole Eestis esindajat, esitab LKF nõude kahju käsitlemise eest võetud tasu osas, mida kajastatakse muude tuludena.

Kahjunõuete kulu tegevusest garantiifondina

LKF täidab garantiifondina liikluskahju tekitanud isiku kindlustusandja kohustisi, kui kahju tekitab:

- 🚗 tuvastamata sõidukiga;
- 🚗 kindlustuslepinguta sõidukiga (kindlustuskaitseta sõidukiga ja kindlustamata sõiduki sundkindlustusega sõidukid).

LKFi on õigus kahju põhjustajalt hüvitatud summa koos käsitluskuludega tagasi saada, kas kogumahus või omavastutuse 640 eurot ulatuses.

LKF käsitleb ja hüvitab kannatanule kahju, mis on põhjustatud sõidukiga, mille omanikuks on kindlustuskohustusest vabastatud isikud. Selliste kahjude osas esitab LKF riigile tagasinõude koos käsitluskuludega.

Kahjunõuete kulu tegevusest garantiifondina arvestamine, mõõtmine ja kajastamine on analoogne lk 17 kirjeldatud Kulud kindlustuslepingutest osale v.a. nõue finantseerimise tulude ja -kulude eraldi kajastamisele, mis tähendab, et raha ajaväärtuse ja finantsrisiki mõju muutusi kajastatakse koos rahavoogude hinnangute muutusega.

Edasikindlustusandja osa garantiifondi tegevuses

LKFi kui edasikindlustusvõtja poolt makstud edasikindlustuse maksed ja saadud hüvitised kajastatakse tulude ja kulude aruandes ja finantsseisundi aruandes brutomeetodil. Lepingujärgne fikseeritud kindlustusmakse makstakse kord aastas ja summad periodiseeritakse võrdsete maksetena kogu lepinguperioodi peale. LKFi poolt tasutav aastane edasikindlustusmakse katab nii kindlustustegevuse kui tegevuse garantiifondina. Lähtudes kahjudnõuete kulude osakaalust (kindlustustegevus vs garantiifondi tegevus) ei ole makset kaheks allokeeritud vaid kajastatakse kogusummas garantiifondi tegevuse all.

Edasikindlustuslepingutest tulenevate varade allahindamise vajadus määratakse, kasutades sama meetodit, millega hinnatakse nõuete allahindamise vajadust. Kirjeldus on toodud peatükis „Finantsvarade allahindluse vajaduse hindamine“.

Tegevuskulud - klassifikatsioon ja arvestus

Üldpõhimõtte kulude jagamisel tulude ja kulude aruande kirjetele on järgmine: kulud, mida on võimalik jagada kulukandjate alusel jagatakse vastavatele kirjetele otse. Kulud, mida ei ole võimalik otse jagada kajastatakse jagamata kujul.

Nõuete käsitluskuludena kajastatakse otseselt konkreetsete nõuetega seonduvad kulud ja osaliselt kaudsed nõuete käsitlusega seotud administratiivkulud. Otsesed kulud on näiteks tasud ekspertidele nõuete käsitlemise eest. Kaudsed kulud on nõuete käsitlemisega seotud töötajate palgakulud ja muud töötajatega otseselt seotud kulud ning osalised töökohaga seotud kulud.

Administratiivkuludena kajastatakse üldjuhtimise ning tugiteenustega seotud kulud, samuti piirikindlustuse müügi ja edasikindlustustegevusega seotud kulud. Siia kuuluvad kõik kontori-, amortisatsiooni- ja muud kulud ning personalikulud, mis ei kuulu nõuete käsitluskulude alla.

Muude tegevuskuludena näidatakse kulud, mida tehakse LKFi kui terviku huvides ja mitte seoses igapäevase kindlustustegevusega, näiteks infotehnoloogia arendamise ja haldamise kulud, tasud audiitoritele, ekspertidele, õigus- ja maksukonsultantidele, maksed järelevalvele, organisatsioonide liikmemaksud jms. Samas grupis näidatakse ka varade juhtimisega seotud kulud. Samuti näidatakse siin kahjum põhivara müügist, trahvid ja viivised.

Kindlustustegevus – kohustiste arvestus

Kohustused tuleviku väljamakseteks

LKF kasutab arvestusmeetodina (PAA) kindlustusmakse jaotamise meetodit, mille korral on kindlustuskaitsetega seotud kindlustusmaksete eraldis (IFRS 17, §55) aruandekuupäeval:

- ☞ aruandekuupäeval kehtivate kindlustuskaitsete eest tasutud kindlustusmakse;
- ☞ miinus aruandeperioodil kehtinud kindlustuskaitsete kindlustusmaksetest saadud tulu.

Kindlustusmaksetest saadud tulu arvutatakse eraldi igale kindlustuskaitsele kindlustusmaksete põhjal *pro rata temporis* meetodil ning kindlustusmaksete eraldis on arvutuspõhimõtelt sarnane senise ettemakstud kindlustusmaksete eraldisega IFRS 4 järgi.

LKF puhul kantakse kindlustuskaitsetega väljastamisega seotud sõlmimiskulud otse kuludesse nende tekkimise hetkel ja kindlustusmaksete eraldise (LRC) arvutamises ei arvestata.

Rahuldamata nõuete eraldis

Rahuldamata nõuete eraldis ehk ettevõtte kohustus käsitleda ja maksta välja toimunud kindlustusjuhtumitega seotud kahjunõuded, kahjunõuded juhtumitele, mis on toimunud, kuid ei ole veel teatatud ning kindlustusjuhtumite käsitlemisega seotud muud kulud. Rahuldamata nõuete eraldis moodustatakse enne aruandekuupäeva toimunud kahjujuhtumite lõplike või hinnanguliste väljaminekute katteks.

Enne aruandekuupäeva toimunud kahjujuhtumite lõplike või hinnanguliste väljaminekute katteks arvestatakse tuleviku väljaminevad rahavood üheaastase sammuga. Kahjunõuded, välja arvatud püsiva töövõimetuse hüvitis ja ülalpidamishüvitis, makstakse välja ühe aasta jooksul peale juhtumi toimumist. Püsiva töövõimetuse ja ülalpidamishüvitiste kahjunõuete rahavood arvestatakse tarbijahinnaindeksiga korrigeeritud võrdsete maksetena kuni kohustuse lõpuni. LKF võtab kohustuste arvestusse rahavood vastavalt IFRS 17, § 33.

Aruandeperioodi kindlustuskohustuste muutus sisaldab endas rahavoo eelduste muutust, mis tuleb näidata kasumiaruandes eraldi arväärtusena kindlustuse finantseerimise tuludest ja kuludest.

Kindlustusmaks jaotamise meetodi (PAA) kasutamisel, ei ole kindlustusandjal kohustust arvestada tulevaste rahavoogude puhul raha ajaväärtusega kui need rahavood tasutakse eeldatavalt ühe aasta jooksul. Teistel juhtudel kasutatakse raha ajaväärtuse leidmisel Euroopa Keskpanga riskivabade intressimäärade kõverat ilma likviidsuspreemiata.

Rahuldamata nõuete eraldise riskikohendus

Rahuldamata nõuete eraldise aluseks olevate rahavoogude nüüdisväärtust korrigeeritakse riskimarginaaliga (Risk Adjustment).

LKF arvutab riskimarginaali, leides viimase viie kalendriaasta kogukahjude aegrea keskmise muutuse suhtelisel tasemel protsendimäärana. Aluseks iga kalendriaasta viimane kogukahjude summa koos IBNR hinnanguga vastu selle juhtumiaasta kogukahjude hinnangut juhtumiaasta lõpu seisuga. Keskmisest oluliselt suuremate muutuste korral teeme erietsused.

Riskimarginaal leitakse kõigile kahju klasside kohustustele ühe konstandina, sest kahjukäsitleja hinnangu määramatus on sõltumatu kahju liigist. Riskimarginaali lisame nende juhtumiaastate eraldistele, mis olid kaasatud riskimarginaali arvutusse. Teistel juhtudel on kas erietsus või on riskimarginaali väärtuseks null protsenti, mis on ühtlasi ka riskimarginaali vähim väärtus.

Kohustised edasikindlustuslepingutest (sh edasikindlustusandja osa eraldistes) arvutatakse seltside poolt esitatud andmete alusel kahjujuhtumite kaupa arvestades vastavate lepinguaastate vastutuse piirmäärasid. Seltsidelt kogutud andmete alusel leitud tulemused on kontrollitud pisteliselt tehniliste aruannete ja liikluskindlustuse infosüsteemis kajastatud andmetega ning vajadusel on sisse viidud täpsustused.

Kohustised töövõtjate ees

Kohustised töövõtjate ees sisaldavad töölepingutest tulenevat tekkepõhist kohustist ning nimetatud tasult arvestatud sotsiaal- ja töötuskindlustusmaksu. Kohustised töövõtjate ees sisaldavad ka töölepingute ja kehtivate õigusaktide kohaselt arvestatud perioodi lõpu seisuga kasutamata puhkusetasu eraldist koos sotsiaal- ja töötuskindlustuse maksuga.

Rahavoogude aruanne

Rahavoogude aruandes kajastatakse raha laekumisi ja väljamakseid, rühmitatuna vastavalt nende eesmärgile põhitegevuse, investeerimistegevuse ja finantseerimistegevuse rahavoogudeks. Rahavoogude aruanne koostatakse otsemeetodil.

Muud eraldised ja tingimuslikud kohustised

Bilansis kajastatakse eraldisena enne aruandekuupäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevaid kohustisi:

 millel on juriidiline alus,

- 📌 mis tulenevad LKFi senisest tegevuspraktikast,
- 📌 mis nõuavad varast loobumist,
- 📌 mille realiseerumine on tõenäoline,
- 📌 mille maksumust on võimalik usaldusväärsetl mõõta, kuid mille realiseerimise aeg või summa ei ole täpselt teada.

Eraldiste kajastamisel bilansis on lähtutud juhtkonna hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse bilansis summas, mis on aruandekuupäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustise rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapooltele. Juhul kui eraldis realiseerub rohkem kui 12 kuud peale aruandekuupäeva, kajastatakse seda diskonteeritud väärtuses (eraldisega seotud väljamaksete nüüdisväärtuse summas), välja arvatud juhul, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline. Eraldiste kulu kajastatakse aruandeperioodi kuludes.

Lubadused, garantiid ja muud kohustised, mille realiseerumine on vähetõenäoline või millega kaasnevate kulutuste suurust ei ole võimalik piisava usaldusväärusega hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustisteks, on avalikustatud aruande lisades tingimuslike kohustistena.

Tehingud seotud osapooltega

Tehingud seotud osapooltega, mille puhul on olemas turg, on teostatud lähtudes tavapäraest turutingimustest, eesmärgiga tagada parim võimalik tulemus. Need tehingud, mille puhul turg puudub, on kinnitatud nõukogus.

Aruandekuupäevajärgsete sündmuste kajastamine

Raamatupidamise aruandes kajastuvad olulised varade ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid aruandekuupäeva 31. detsember 2023. a. ja aruande allkirjastamise kuupäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Lisa 2. Juhtkonna olulisemad hinnangud, mida on raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud

Raamatupidamise aastaaruande koostamine kooskõlas IFRS EL raamistikuga nõuab hinnangute ja eelduste põhjal otsuste tegemist. Tehtud otsused ja hinnangud avaldavad mõju aruandekuupäeva seisuga esitatud LKFi varadele, kohustistele, tuludele ja kuludele. Ehkki hinnangud ja otsused põhinevad juhtkonna parimal teadmisel, võib hilisem tegelik tulemus olla teistsugune.

Positsioonid, mille väärtuse leidmisel on kasutatud juhtkonna hinnanguid ning hinnangu allikas või meetod:

kasutatud riskivaba intressimäär	EUR Sovereign spot (Euroopa Keskpang)
liikmemaksu aastane mahumäär	kogutav liikmemaks peab katma perioodi kulud, mis tehakse halduslepingus ja liikluskindlustuse seaduses sätestatud ülesannete täitmiseks; samuti tuleb kogutava liikmemaksuga katta LKFi netovara nõue, mis peab vastama 10%-le liikluskindlustuse turu eraldiste mahule;
rendikohustis	rendikohustis puudutab kontoriruumide rendilepingut, (leping kuni 01.09.2026.a) kus rendimaksete diskonteerimisel kasutatakse sama riskivaba intressimäära, millega LKF on diskonteerinud ka kohustisi kindlustustegevusest;

kohustised kindlustustegevusest (lisad 10, 14)

liikluskindlustuse IBNR	vähemalt 5 aasta nõuete esitamise statistika garantiifondi kahjude osas ja kindlustuskohustusest vabastatud või välisriigi sõidukiga, mille kindlustusandjal ei ole Eestis esindajat, põhjustatud kahju korral 2/12 osa viimase 12 kuu väljamakstud nõuete summast;
liikluskindlustuse RBNS	juhtumipõhine;
perioodilise hüvitise saaja tõenäoline eluiga eeldused tarbijahinnaindeksile	Eesti Statistikaameti 2020. a. elutabelite andmetel; Eesti Panga ootused aastatele 2024 ja 2025; edasi hinnangut muudetud kuni määrani 2,0%, mida rakendatakse edasi kõigil järgnevatel aastatel;
kahjukäsitluskulud	15% juhtumi hinnangulisest nõude summast
riskimarginaal	LKF arvutab riskimarginaali, leides viimase viie kalendriaasta kogukahjude aegrea keskmise muutuse suhtelisel tasemel protsendimäärana. Aluseks iga kalendriaasta viimane kogukahjude summa koos IBNR hinnanguga vastu selle juhtumiaasta kogukahjude hinnangut juhtumiaasta lõpu seisuga. Aruandeaastal on riskimarginaal 0%
ALK nõuete väärtuse hindamine	kolme aasta laekunud nõuete laekumiste ajalise jaotuste pealt, kui palju esitatud nõuete maksetest võivad laekuda peale hindamise kuupäeva, teised sisendid kirjeldatud lk 27;
tagasinõuete väärtuse hindamine	vähemalt viie aasta laekunud nõuete laekumiste ajalise jaotuste pealt, kui palju esitatud nõuete maksetest võivad laekuda peale hindamise kuupäeva, teised sisendid kirjeldatud lk 27;
kohustiste ja varade	
intressiriski sensitiivsuse test	testi sisendeid on testitud 50, 100, 200 protsendipunktilise intressimuutuse suhes;
diskonteerimata rahavood	Allolevas tabelis on toodud varade ja kohustiste diskonteerimata rahavood, millede tähtajad on määratud kasutades juhtkonna hinnanguid.

tuhanded eurod	rahavoo perioodid aastates						kokku
	kuni 1	1-5	5-10	10-20	20-30	üle 30	
finantsinvesteeringud	11 698	16 922	1 144	0	0	0	29 764
nõuded kindlustus- ja garantiifondi tegevusest	1 474	350	190	217	53	16	2 300
varad edasikindlustuslepingutest	157	31	0	0	0	0	188
kohustised kindlustus- ja garantiifondi tegevusest	-2 780	-659	-489	-698	-143	-37	-4 806
muud kohustised	-338	-139	0	0	0	0	-477
neto rahavoog 31.12.2023	10 211	16 505	845	-481	-90	-21	26 969
finantsinvesteeringud	12 737	13 171	959	0	0	0	26 867
nõuded kindlustus- ja garantiifondi tegevusest	1 326	911	169	203	58	18	2 685
varad edasikindlustuslepingutest	154	240	25	30	20	5	474
kohustised kindlustus- ja garantiifondi tegevusest	-1 345	-2 144	-521	-768	-220	-48	-5 046
muud kohustised	-278	-215	0	0	0	0	-493
neto rahavoog 31.12.2022	12 594	11 963	632	-535	-142	-25	24 487

Lisa 3. Riskid ja nende juhtimine

Riskidest üldiselt

LKFi majandustegevusega seotud riske rühmitatakse juhtimise vajadusteks alljärgnevalt: kindlustus-, turu, krediidi-, likviidsus-, kontsentratsiooni- ja operatsioonirisk.

Nimetatud riskiklasside definitsioonid on sealjuures:

kindlustusrisk	võimalus saada kasu või kahju kindlustuskattes defineeritud ootamatutest sündmustest (kindlustusjuhtumitest);
tururisk	võimalus saada kasu või kahju finantsturu sisendite indikaatorite ootamatutest muutumisest;
krediidirisk	võimalus saada kasu või kahju vastaspoole maksevõime ootamatust muutumisest;
likviidsusrisk	võimalus saada kasu või kahju kohustiste õigeaegselt täitmiseks vajalike käibevahendite ootamatust puudumisest;
kontsentratsioonirisk	võimalus saada kasu või kahju sündmuste üheaegselt esinemisest või tagajärgede vastastikkusest võimendumisest;
operatsioonirisk	võimalus saada kasu või kahju töötajate, tegevuste/teenuste või töövahendite mittetoimimisest nende sisemise ebapädevuse ja – piisavuse tõttu või välise sündmuse mõjul.

Käesolevate definitsioonide tähenduses on:

kahju	otsene juhuslik rahaline väljaminek + saamatajäänud tulu + kapitalivajaduse kasv;
kasu	otsene juhuslik rahaline sissetulek + saadud tulu + kapitalivajaduse vähenemine;
tegevused/teenused	kõikvõimalikud tööprotsessid (sh. sisseostetud teenused), töötajate käitumisreeglid, tehniliste vahendite kasutamiskiisiid jms;
mittetoimimine	katkestused, pettused, vara hävimine, kohustise mittetäitmine, igasugune juhtimiseesmärkide mittesaavutamine vms.

Kindlustusrisk

LKF on liikluskindlustuse garantiifond, kandes vaid liikluskindlustuse kindlustusriski.

LKF pakub kindlustuskatet tavapärasest kindlustustegevusest erinevalt:

- 📄 liikluskindlustuse seadus sätestab olukorrad, millal LKF peab kindlustuskaitse andma (piirikindlustus, automaatne liikluskindlustus) või kahju hüvitama (garantiifondi roll);
- 📄 edasikindlustuse lepingutest tulenevalt andis LKF kindlustuskatet lepinguaastatel 1996 kuni 2004.

Liikluskindlustuse seadus sätestab, mis tingimuste esinemisel on tegu liikluskindlustuse kindlustusjuhtumiga. Liikluskindlustuse seadus koos Võlaõigusseadusega sätestab hüvitamisele kuuluva kahju ja selle ulatuse. Euroopa Liitu ja Rohelise Kaardi süsteemi kuulumise kaudu aktsepteerib Eesti liikluskindlustuse süsteem (sh. ka garantiifond) kõigi süsteemi haaratud riikide vastavat regulatsiooni ja praktikat. Selle tõttu on liikluskindlustuse riskil piiramatut kindlustussumma.

Kindlustusriski juhtimiseks kasutatakse peamiselt kolme vahendit:

- 📄 piirikindlustuse ja automaatse liikluskindlustuse hinnapoliitika;
- 📄 nõude käsitlemise reeglid ning töökorraldus;
- 📄 edasikindlustus.

Piirikindlustuse hindade kujundamisel jälgitakse eelkõige asjaolu, et Eesti piirikindlustuse kate ei oleks nn kolmandate riikide sõidukite jaoks kõige odavam võimalus üleeuroopalise katte saamiseks. Piirikindlustuse sihtgrupiks on kolmandates riikides registreeritud sõidukid. Lepingute sõlmimisel tekib olukord, kus on praktiliselt võimatu objektiivselt allikast kontrollida kliendi poolt esitatud andmete ja dokumentide õigsust. Katte väljaandmine on korraldatud selliselt, et teenindamine toimuks eelkõige piiriületusel.

Automaatse liikluskindlustuse kindlustusmakse on tavalisest liikluskindlustuse maksest ligi viis korda kõrgem, kahju tekitamisel tuleb kindlustuskohustusega isikul kanda 640-eurone omavastutus.

LKFis on kirjapandud põhjalikud nõude käsitlemise reeglid. Töökorralduses järgitakse tavapäraseid rollide lahususe ja kollegiaalse otsustamise põhimõtteid.

Jooksvalt on LKFi kindlustusriskid kaetud mitteproportsionaalse edasikindlustuslepinguga alates 500 tuhandest eurost. Kuni 2022. aastast oli nimetatud omavastutuse määr 250 tuhat eurot.

Kindlustusriski sensitiivsuse analüüs. Väljaminekuid kindlustusriski katteks võib iseloomustada läbi kahe teguri – juhtumite arv ja keskmine kahjunõude suurus. Kahjujuhtumite arvu võimaliku muudatuse ulatus on tuletatud tuvastamata sõidukite poolt tekitatavate juhtumite arvu juhuslikkusest ning nende osakaalust kogu juhtumite arvust.

muutuja	väärtus	võimalik muutus KASV	netomõju tulemile	netomõju netovarale	muutuse mõju tulemile eurodes
2023 juhtumid - piirikindlustus, garantiifond (tuvastamata ja kindluskaitseta sõidukid)					
kahjujuhtumite arv	1 299	10%	-7,3%	-0,7%	-173 311
keskmine kahjunõue eurodes	1 093	5%	-3,6%	-0,3%	-86 955
2022 juhtumid - piirikindlustus, garantiifond (tuvastamata ja kindluskaitseta sõidukid)					
kahjujuhtumite arv	1 344	10%	-19,4%	-0,7%	-153 432
keskmine kahjunõue eurodes	987	5%	-9,7%	-0,3%	-76 991

Analüüs ei hõlma kindlustuskohustusest vabastatud sõidukiga või välisriigi sõidukiga, mille kindlustusandjal ei ole Eestis esindajat, põhjustatud kahjusid (nende kindlustustehniline mõju tulemile ja netovarale on null eurot), ülevõetud portfelli kahjusid (uusi juhtumeid baasperioodil ei esinenud) ning edasikindlustuse kahjusid (uute juhtumite kindlustustehniline mõju on samuti null eurot).

Tururisk

LKFi finantspositsiooni mõjutab intressimäärade muutumine võlainstrumentide (100% finantsinvesteeringute portfelist ning raha ja raha lähendid) hindade ja kindlustuskohustiste diskontomäärade kaudu. LKF ei ole olulisel määral avatud muudele tururiskidele, s.t muude varade, s.h valuuta, aktsiad, kinnisvara, hindade muutustele, kuna senise investeerimisstrateegia kohaselt ja kindlustustegevuse käigus selliste riskide suhtes vahetult positsioone ei võeta või on nende osakaal ebaoluline.

Tulenevalt perioodiliste hüvitiste spetsiifilisest iseloomust ja (finantsturgude mõttes) väikesest mahust, ei ole vajalik nendest tulenevaid muid riske (Eesti tarbijahinnaindeksi muutus, hüvitisesaajate oodatav eluiga) otseselt maandada. Siinkohal rakendatakse kahte võtet: kohustisi hinnatakse konservatiivselt ja investeerimisstrateegia ei ole agressiivne (kohustiste ajaline kestus ületab varade ajalist kestust). LKF on arvestanud ajalise kestuse erinevusega kaasneva reinvesteeringuriski võimaliku negatiivse mõjuga. Intressimäärade kasv 1 protsendipunkti võrra mõju LKFi netorahavoole on -207 tuhat eurot ning vastupidi 1 protsendipunkti intressimäärade vähenemise mõju LKFi netorahavoole on 200 tuhat eurot.

Intressiriski sensitiivsuse analüüs

Kui normaliseeritud diskonteerimisel kasutatav määr									
tuhanded eurod	bilansiline väärtus	rahavoo		suureneb 50bp	väheneb 50bp	suureneb 100bp	väheneb 100bp	suureneb 200bp	väheneb 200bp
		puhasnõudis väärtus	väärtus						
varad	30 274	31 253	-197	203	-388	411	-757	847	
kohustised	5 268	5 228	-94	101	-181	211	-336	462	
neto rahavoog 31.12.2023	25 006	26 025	-103	102	-207	200	-421	385	
varad	27 605	28 963	-192	198	-378	402	-734	833	
kohustised	5 815	5 461	-128	139	-248	289	-463	629	
neto rahavoog 31.12.2022	21 790	23 502	-64	59	-130	113	-271	204	

Analüüs hõlmab kõiki intressiriskile avatud finantsvarasid ja -kohustisi. Investeeringute portfelli intressiriski profiil on avatud lisas 5.

Krediidirisk

LKFi finantspositsioonist 99% on krediidiriskile avatud. Olulisemad positsioonid ja nendega seotud reeglid:

- ☞ finantsvarade portfellis on lubatud minimaalne vastaspoole krediidireiting Baa2; erandina on aktsepteeritavad Eesti tegevusloaga pangad, kes ei oma reitingut, samuti Põhja- Euroopa avalikult kaubeldavad väärtpaberid;
- ☞ edasikindlustuslepingute sõlmimisel peab partnerite finantstugevuse reiting olema vähemalt A3;
- ☞ nn rohelise kaardi kahjude tagasinõuete puhul on kindlustusandja makseviivituse puhul võimalik nõue esitada vastava riigi rohelise kaardi büroole, rakendub ka süsteemi sisereeglites ette nähtud 12%-line intressimäär;
- ☞ LKFi liikmed on kindlustusandjad, kelle tegevuse jätkusuutlikkuse tagamine on teiste hulgas nii kohaliku kui ka välismaise seadusandja ja järelevalve oluline eesmärk.

Krediidiriskile avatud finantsinstrumentide ja kindlustuslepingutest tulenevate nõuete vastaspoole reitingud klasside lõikes

LKF juhib oma varadega seotud finantsriske vastaspoole miinimumreitingu põhiselt, võrreldes erinevate reitinguagentuuride (Moody's, S&P, Fitch, Composite) antud hinnanguid. Kui ühe emitendi ja/või tehingu suhtes on reitinguagentuurid andnud erinevaid, omavahel mittevõrreldavaid reitinguid, lähtutakse piirangute rakendamisel viimasena antud reitingust. Eestis tegutsevate pankade puhul lähtume arusaamast, et tütarettevõtetele emafirma reitinguid ei laienda, aga filiaalidele laiendame. Tabeli pealses on kasutatud S&P skaalat.

	AAA	AA	A	BBB	BB	reitinguta	kokku
31.12.2023	2 024 375	0	8 998 467	9 183 012	1 733 428	8 307 810	30 247 092
raha (Lisa 4)	0	0	0	310 085	0	3 046 263	3 356 348
finantsinvesteeringud (Lisa 5)	2 024 375	0	8 806 737	8 872 927	1 733 428	2 994 664	24 432 131
varad edasik.lepingutest (Lisa 6)	0	0	191 730	0	0	0	191 730
nõuded kindlustustegevusest (Lisa 7)	0	0	0	0	0	1 771 909	1 771 909
nõuded liikmetele jm (Lisa 7*)	0	0	0	0	0	494 974	494 974
31.12.2022	1 275 170	5 301	6 983 425	7 742 724	2 365 364	9 225 749	27 597 731
raha (Lisa 4)	0	0	0	2 600 954	0	3 718 724	6 319 678
finantsinvesteeringud (Lisa 5)	1 275 170	0	6 513 031	5 141 770	2 365 364	3 089 048	18 384 382
varad edasik.lepingutest Lisa 6)	0	5 301	470 394	0	0	0	475 695
nõuded kindlustustegevusest (Lisa 7)	0	0	0	0	0	1 978 775	1 978 775
nõuded liikmetele jm (Lisa 7*)	0	0	0	0	0	439 202	439 202
muutus	749 205	-5 301	2 015 042	1 440 288	-631 936	-917 939	2 649 361

* lisa 7 väljaarvatud "Tulevate perioodide kulude ettemaksud" summas 27 042 (2022: 6 798) eurot.

Reitinguta nõuete (nõuded liikmetele ja kindlustustegevusest tulenevad nõuded) hulgas on nõuded kindlustuskatet mitteomavate sõidukite omanike vastu (8,8 miljonit eurot), mille laekumise tähtaeg ning suurus ei ole usaldusväärsetl mõõdetav ning mis tulenevalt nimetatud kahtlustest on alla hinnatud 96% ulatuses (8,4 miljonit eurot). Ülejäänud nõuete vastaspooleks on kas Eesti riik või kindlustusandjad, kelle krediitkvaliteedi suhtes LKFi juhatusel kahtlused puuduvad.

Reitinguta finantsinstrumentide maksetähtaegade analüüs

LKFi krediidiriskile avatud finantsvaradest on maksetähtaegadega otseselt seotud nõudeid 2,0% (2022: 2,3%), analüüs ei hõlma finantsinvesteeringud ning kindlustustehniliste eraldistega seotud varasid ning tagasinõudeid eraldistelt. Finantsinvesteeringute positsioonide likviidsus on toodud alalõigus 'Likviidsusrisk'. Kindlustustehniliste eraldistega seotud varade ning nõuete (lisa 6, lisa 7, tabel 7.1 tagasinõuded eraldiselt) realiseerumistähtajad ja väärtused on otseselt seotud kohustiste realiseerumisega, mille hinnangulised diskonteerimata rahavood on toodud lisa 2.

nõude olek perioodi lõpus	31.12.2023	31.12.2022	muutus
nõuded (v.a. tagasi- ja kõrgendatud kindlustusmaks nõuded, pankrotimenetluse vastu olevad nõuded)	629 774	681 361	-51 587
maksetähtaeg saabumata	534 002	526 694	7 308
maksetähtaeg saabunud	68 106	101 594	-33 489
vaidlustatud nõuded, uus tähtaeg määramata	27 666	53 072	-25 406
kogumina alla hinnatud nõuded*	367 748	421 442	-53 694
nõuded	8 778 126	8 103 103	675 023
nõuete väärtuse langus	-8 410 378	-7 681 661	-728 717
individuaalselt alla hinnatud nõuded	0	0	0
nõuded	126 596	126 596	0
nõuete väärtuse langus	-126 596	-126 596	0
kokku	997 522	1 102 803	-105 281

*Tagasinõuded ja automaatse liikluskindlustuse (ALK) nõuded

Saabumata tähtajaga nõuete puhul ei ole LKFiil kahtlusi nende õigeaegse ning märgitud väärtuses laekumise suhtes. Aruande koostamise hetkeks on allahindamata nõuetest laekunud 60% ehk 379,5 (2022: 70%; 476,3) tuhat eurot. Aruandeperioodi jooksul on bilansist välja kantud ebatõenäoliselt laekuvaid nõudeid summas 884,0 (2022: 882,6) tuhat eurot, vt lisa 7 tabel 7.2.

Nõuete väärtuse hindamine

Tagasinõuete ja automaatse liikluskindlustuse (ALK) nõuete tuleviku rahavoogude leidmiseks hindab LKF kõigi laekunud nõuete laekumiste ajalisi jaotusi arvesse võttes, kui palju esitatud nõuete maksetest võivad laekuda peale hindamise kuupäeva. Mudel hindab nõuete eeldatava lisalaekumise tuleviku rahavoogusid, kus netorahavoo saamiseks on laekumistest maha arvatud nõuete menetlemise kuludega seotud väljaminevad rahavood. Mudeli olulised sisendid on alljärgnevad:

- ☞ laekumise ajalise jaotuse leidmiseks kasutatakse minevikuperioodi kolm kuni kuus aastat;
- ☞ tagasinõuete puhul eristatakse alates 2012 aastast esitatud tagasinõuded varasemast, varasema puhul puuduvad töödeldavad andmed esitamise kuupäeva osas. 1993-2012 laekumiste aegrea pealt tehakse projektsioon, kus leitakse nende aastate nõuete kogusumma laekumise keskmine muutus ja rakendatakse seda viimase aasta laekumisele kuni see liigub nulli;
- ☞ alates 2013 aastast tagasinõuetelt ning ALK nõuetelt leitud lisalaekumine koos laekumise perioodiga on aluseks tulevaste rahavoogude prognoosimisel;
- ☞ portfelli majandamisesse kaasatud töötajatega seotud kontori- ja tööjõukulud on 45,9 (2022: 42,2) tuhat eurot esimesel aastal. Järgmiste perioodide kulu leidmisel kasutatakse esimese aasta kulude suhet laekumise ning arvestatakse tarbijahinnaindeksi muutusega;
- ☞ rahavoogude diskonteeritud väärtused on arvatud kasutades EUR Sovereign SPOT riskivaba tootluskõverat.

Kõikide ülejäänud nõuete puhul on iga nõude allahindamisvajadus hinnatud eraldi. Analüüsitud on vastaspoole krediivõimekust, muus osas on hinnangu koostamisel arvestatud senist praktikat, tehtud kokkuleppeid ning teadaolevaid muudatusi tulevikus.

Finantsriskidest üldiselt arvestades olukorda turgudel

2023. aastal jätkas Euroopa keskpank baasintressimäärade tõstmist, kuid finantsturud kohanesid olukorraga ning vaatamata intressimäärade tõusule investorite ootused tootlusele vähenesid, mis tõi kaasa võlakirjade hindade tõusu. Lisaks tekitasid tõusvad intressimäärad 2022. aasta algusega võrreldes soodsamaid ostukohti, mida LKF reinvesteeringul kasutas. Juhtkonna hinnangul on LKFi finantspositsioon turgude olukorda arvestades asjakohaselt hinnatud.

Kontsentratsioonirisk

Riski kontsentratsioon tähendab ebapiisavalt hajutatud varade ja/või kohustiste portfelliga seotud suurema kahjumi riski. LKFi majandustegevus on seotud ühe kindlustusliigiga, mistõttu kindlustusrisiki kontsentreerumist on võimatu vältida. Arengud Eesti majandusruumis ja eriti õigussüsteemis mõjutavad oluliselt väljamaksete suurust ja võimet tagasinõudeid realiseerida. Liikluskindlustuse infosüsteemi teenuste osutamisel sõltub LKF oluliselt kahe teenusepakkuja ja üksikute töölepingu alusel kaasatud spetsialistide tegevuse tagajärgedest. Liikluskindlustuse infosüsteemi teenused on ärikriitilised kõikide liikluskindlustuse kindlustusandjate jaoks nii müügi- kui ka kahjukäsitlustehingute teostamisel.

Varade poole riski kontsentratsioon puudutab investeerimisportfelliga seotud vastaspoole turu- ja krediidiriske.

Turu- ja krediidiriskide jagunemine riikide lõikes (v.a. pangakontod)

	31.12.2023	31.12.2022	muutus
Ameerika Ühendriigid	492 572	877 163	-384 591
Austria	214 530	0	214 530
Eesti	5 338 072	3 215 675	2 122 397
Iirimaa	47 175	297 517	-250 342
Leedu	1 304 637	796 908	507 729
Luksemburg	962 080	0	962 080
Läti	896 449	861 735	34 714
Norra	1 563 799	1 036 332	527 467
Prantsusmaa	295 883	290 575	5 308
Rootsi	2 944 850	2 341 637	603 213
Saksamaa	1 888 042	323 153	1 564 889
Slovakkia	0	295 652	-295 652
Sloveenia	542 281	0	542 281
Soome	5 997 975	5 647 430	350 545
Suurbritannia	786 166	480 570	305 596
Šveits	213 032	493 931	-280 899
Taani	482 216	996 956	-514 740
Tsehhi	462 372	429 148	33 224
kokku	24 432 131	18 384 382	6 047 749

Turu- ja krediidiriskide jagunemine sektorite (tegevusalade) lõikes (v.a. pangakontod)

	31.12.2023	31.12.2022	muutus
avalik sektor	4 798 547	1 026 674	3 771 873
energeetika	2 752 535	3 566 827	-814 292
finants	11 374 205	9 469 210	1 904 995
jaekaubandus	0	484 920	-484 920
kinnisvara	44 389	62 729	-18 340
lennundus	810 850	919 575	-108 725
meretransport	11 730	8 874	2 856
side	882 961	789 110	93 851
tööstus	3 756 914	2 056 463	1 700 451
kokku	24 432 131	18 384 382	6 047 749

Likviidsusrisk

LKFi puhul võivad likviidsusprobleemid tekkida seoses suurte kahjude väljamaksetega ning maksejõuetu kindlustusandja portfelli ülevõtmisega. Esimesel juhul peab tavapäraselt edasikindlustusvõtja teostama kahju väljamakse enne, kui tekib võimalus kätte saada edasikindlustusandja osa vastavast maksest.

Arvestades ebakindlust kindlustuskohustiste ajastamisel, on finantsvarade portfelli koostamisel hoidutud väga pikaajalistest paigutustest, mis samas oluliselt kahandavad võimalusi teenida intressi – ja/või krediidiriski võtmise arvelt.

Maksejõuetu kindlustusandja portfelli ülevõtmise protsess on reglementeeritud kindlustustegevuse ja liikluskindlustuse seaduses ning eeldab spetsiifilise finantseerimisplaani koostamist, kus on võimalik teetuda LKFi netovarale, erakorralistele liikmemaksudele ja/või muudele allikatele.

Finantsinvesteeringute positsiooni likviidsus

<i>tähtaeg lunastumiseni</i>	31.12.2023	31.12.2022	muutus
kuni 1 aasta	7 488 136	6 085 444	1 402 692
1 kuni 5 aastat	15 714 460	10 671 663	5 042 797
üle 5 aasta	1 229 535	1 627 275	-397 740
kokku	24 432 131	18 384 382	6 047 749
keskmine päevade arv lunastumiseni	867	914	-47

Operatsioonirisk

Olulised operatsiooniriskid LKFi tegevuses tekivad (sulgudes kirjeldavad majandusnäitajad aruandeperioodi kohta või selle lõpu seisuga):

- ☞ finantsvarade juhtimises – võlakirja portfelli maht aruandeperioodi lõpus 22,1 miljonit eurot läbi 61 erineva tehingu (2022: 18,4 miljonit eurot 61 tehingut);
- ☞ kahjukäsitlustoimingutes - 1 485 väljamakset summas 2,0 miljonit eurot (2022: 1 495 makset, summas 1,9 miljonit eurot);
- ☞ liiklusõnnetuste põhjustajate vastu esitatud tagasinõuete ning automaatse liikluskindlustuse majandamisel – nõudeid esitatud summas 2,2 (2022: 2,1) miljonit eurot;
- ☞ kindlustuskohustiste hindamisel - kohustiste summa 4,8 (2022: 5,3) miljonit eurot;
- ☞ liikluskindlustuse infosüsteemi käiguhoidmisel - teenindatavate ärikriitiliste tehingute väärtus 123,3 (2022: 100,9) miljonit eurot.

Võimalused nimetatud operatsioonide toetamiseks ja kontrollimiseks infotehnoloogiliste vahenditega, ehk inimfaktori välistamiseks, on piiratud. LKF rakendab sisekontrolli parimat praktikat kahjude ennetamiseks.

Kapitali juhtimine

LKFi omakapitalina käsitletakse varade ja kohustiste vahet (netovara). LKF kasutab oma netovara Liikluskindlustuse seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks. Nõuded kapitali suurusele on kehtestatud kindlustustegevuse ja liikluskindlustuse seadusega.

Liikluskindlustuse seadus kehtestab nõuded LKFi netovara suurusele, mis peab vastama 10% tema liikmete kohustusliku liikluskindlustuse tehniliste brutoeraldiste summast. Nimetatud nõuet arvestatakse majandusaasta eelarve planeerimisel kehtestatava liikmemaksumäära suuruse leidmisel.

Alates 2024. aastast muutuvad LKFi riskid garantiifondina tulenevalt 6. liikluskindlustuse direktiivi nõuetest. LKF kui garantiifond katab edaspidi Eesti tegevusloaga kindlustusandjate maksejõuetuse riski sõltumata sellest, mis riigis kindlustuslepingud on sõlmitud. Senise praktika kohaselt kattis LKF garantiifondina liikme maksejõuetuse riski kõigi Eestis sõlmitud liikluskindlustuse lepingute puhul sõltumata sellest, millises riigis asub konkreetse kindlustusandja emafirma.

	31.12.2023	31.12.2022	muutus
10% koguturu brutoeraldistest	18 719 805	18 195 348	524 457
netovara suurus perioodi lõpus	25 399 188	22 282 990	3 116 198
nõude täitmine	135,7%	122,5%	13,2%

Vastavalt LKF põhikirjale jagatakse ühingu lõpetamisel pärast võlausaldajate nõuete rahuldamist järele jäänud vara LKFi liikmete vahel võrdselt, kui seadus mille alusel LKF on loodud ja tegutseb ei sätesta teisiti. LKFi lõpetamine on lubatud üksnes juhul kui see on sätestatud seaduses või seaduse muudatuses, mille alusel LKF on loodud ja tegutseb.

Solventsus 2

Solventsus 2 regulatsioon rakendub LKFile vaid piiratud ulatuses. Konkreetsed nõuded on määratletud liikluskindlustuse seaduse § 71. LKF peab täitma uuest seadusest tulenevaid nõudeid juhtimisele, investeerimistegevusele, edasikindlustusele, aktuaari funktsioonile, audiitorkontrollile ning oma riskide ja maksevõime hindamisele. Nimetatud seadus kätkeb endas veel terve rida eelpool nimetatamata nõudeid kindlustusandjale aga LKFile need ei kohaldu (n. järelevalvelise aruandluse nõue jne.).

Lisa 4. Raha

	31.12.2023	31.12.2022	muutus
nõudmiseni hoiused EUR	3 094 771	6 235 854	-3 141 083
nõudmiseni hoiused NOK	13 560	83 053	-69 493
nõudmiseni hoiused SEK	248 017	771	247 246
kokku	3 356 348	6 319 678	-2 963 330

Lisa 5 . Finantsinvesteeringud

Finantsinvesteeringute portfelli struktuuri ülevaade ja vastavate keskmiste arvutused on teostatud arvestades kvalitatiiivsete näitajate väärtusi tehingute kaupa aruandeperioodide lõpus.

Tabel 5.1. Finantsinvesteeringute liigitus vastavalt IFRS 9

finantsinvesteeringute kategooriad	31.12.2023	31.12.2022	muutus
finantsvarad õiglase väärtuse muutusega läbi koondtulemi	12 550 210	18 384 382	-5 834 172
turul kaubeldavad aktsiad	0	44 616	-44 616
turul kaubeldavad võlakirjad	12 550 210	18 339 766	-5 789 556
finantsvarad õiglase väärtuse muutusega läbi perioodi tulemi	9 661 771	0	9 661 771
turul kaubeldavad aktsiad	144 408	0	144 408
turul kaubeldavad võlakirjad	9 517 363	0	9 517 363
laenud ja nõuded	2 220 150	0	2 220 150
tähtajalised hoiused	2 220 150	0	2 220 150
kokku	24 432 131	18 384 382	6 047 749

Arvestades IFRS 13 poolt sätestatud õiglase väärtuse määramise hierarhia kolme taset, kuulusid õiglasest väärtuses kajastatavad finantsinvesteeringud summas 22 211 981 (2022: 18 384 382) eurot aruandekuupäeva seisuga tasemesse I - noteeritud hinnad identsetele varadele või kohustistele aktiivsetel turgudel. Aruandeperioodil on võlakirju soetatud 9 320 583 (2022: 9 167 114) euro eest ja lunastatud 6 301 111 (2022: 6 281 515) euro eest.

Tabel 5.2. Tulem investeeringutelt

<i>finantsinvesteeringute kategooriad</i>	2023	2022
kindlustustegevuse finantstulud ja -kulud	-55 787	0
teenitud tulu õiglasest väärtuses läbi tulude ja kulude aruande	353 511	186 055
intressitulu hoiustelt	96 846	2 430
valuutakursi muutus	984	-12 523
väärtpaperikontode tasud ja muud kulud	-13 409	-9 389
kokku	437 932	166 573
kasum/kahjum õiglasest väärtuses läbi muu koondtulemi	531 038	-1 186 386
kõik kokku	913 183	-1 019 813

Tabel 5.3. Õiglase väärtuse reservi kujunemine

	31.12.2023	31.12.2022	muutus
algsaldo	-1 269 951	-83 565	-1 186 386
perioodi tulemissse kantud kasum (-kahjum) lõppenud tehingutelt	-197 277	-78 123	-119 154
turvaväärtuse muutus jõusolevatelt tehingutelt	531 038	-1 264 509	1 795 547
lõppsaldo	-541 636	-1 269 951	728 315

Lisa 6 . Varad edasikindlustuslepingutest

	31.12.2023	31.12.2022	muutus
tegevus kindlustusandjana	17 854	82 632	-64 778
edasikindlustus	17 854	82 632	-64 778
tegevus garantiifondina	173 876	393 063	-219 187
ALK -i kahjud	173 876	241 315	-67 439
tuvastamata sõidukid	0	151 748	-151 748
kokku	191 730	475 695	-283 965

Aruandeperioodi lõpu seisuga on üks juhtum aastast 2020, mille kahjunõude suurus on üle LKFi omavastutuse summa edasikindlustuslepingus (250 000 eurot).

Edasikindlustuslepingutega seotud varad, mis kajastaksid lepingute lõpetamisel nii realiseeritud krediidikahjusid kui ka lõpetamise tõttu võimalikku katmata jäävat kindlustusriski, ei ole alla hinnatud. Vastavad riskid on arvesse võetud nii omavahendite normatiivi arvutuses kui ka netovara piisavuse hindamisel.

Lisa 7. Nõuded kindlustustegevusest ja tegevusest garantiifondina

	31.12.2023	31.12.2022	muutus
nõuded tegevusest garantiifondina	2 118 962	2 296 869	-177 907
kindlustuskohustuse või välisriigi sõiduki hüvitiste tagasinõuded	106 753	163 952	-57 199
nõuded liikmetele (Lisa 18)	357 245	325 494	31 751
ALK ja tagasinõuded (tabel 7.1)	1 654 964	1 807 423	-152 459
nõuded piirikindlustuse vahendajale	10 192	6 233	3 959
arveldamine EKsLga (Lisa 18)	137 479	113 708	23 771
muud nõuded	250	1 167	-917
ettemakstud kulud	27 042	6 798	20 244
kokku	2 293 925	2 424 775	-130 850

Tabel 7.1. Tagasinõuded ja kõrgendatud kindlustusmakse nõuded (tabel 13.1)

	31.12.2023	31.12.2022	muutus
tagasinõuded eraldistelt	1 287 216	1 385 981	-98 765
kindlustuskohustuseta sõidukite kahjud	39 322	32 045	7 277
välisriigi sõidukid	1 247 894	1 353 936	-106 042
tagasinõuded põhjustajatelt	154 235	128 454	25 781
nõuete summa kokku	994 413	1 141 928	-147 515
ebatõenäoliselt laekuv osa	-840 178	-1 013 474	173 296
automaatkindlustuse makse (ALK) nõuded	213 513	292 988	-79 475
nõuete summa kokku	7 783 713	6 961 175	822 538
ebatõenäoliselt laekuv osa	-7 570 200	-6 668 187	-902 013
kokku	1 654 964	1 807 423	-152 459

Tagasinõuded eraldistelt hõlmab kindlustuskohustusest vabastatud sõidukiga või välisriigi sõidukiga, mille kindlustusandjal ei ole Eestis esindajat, põhjustatud kahju eraldiste seda osa, mis kohustatud osapool tasub LKFile peale kahjunõude väljamaksmist kannatanule. Nimetatud eraldiste ja tagasinõuete muutuste mõju LKFi aruandeperioodi tulemile on null.

Tabel 7.2. Tehtud allahindlused

	31.12.2023	31.12.2022	muutus
nõuded tegevusest garantiifondina ja muud nõuded	8 536 974	7 808 257	728 717
sh tagasinõuded (tabel 7.1)	840 178	1 013 474	-173 296
ALK nõuded (tabel 7.1)	7 570 200	6 668 187	902 013
muud nõuded	126 596	126 596	0
kokku	8 536 974	7 808 257	728 717

31.12.2022 seisuga ebatõenäoliseks hinnatud nõuetest on 2023. aasta jooksul lootusetuteks tunnistatud ning bilansist välja kantud tagasinõudeid ja ALK nõudeid summas 884,0 (2022: 882,6) tuhat eurot. Varasemalt maha kantud nõuetest laekus aruandeaastal 1,9 tuhat eurot.

Lisa 8. Materiaalne- ja immateriaalne põhivara

	jääkväärtus 31.12.2023	soetus- maksumus 31.12.2023	jääkväärtus 31.12.2022	soetus- maksumus 31.12.2022	jääkväärtuse muutus
materiaalne põhivara	44 669	392 618	73 274	389 778	-28 605
immateriaalne põhivara	136 730	1 883 995	141 620	1 836 302	-4 890
kapitalirendi tingimustel renditud vara	211 978	385 812	278 771	376 915	-66 793
kokku	393 377	2 662 425	493 665	2 602 994	-100 288

2023. aastal on tasutud 47 694 eurot tarkvara arenduste eest, mis on seotud uute digilahendustega LKFi veebilehel ning 2 840 eurot kontoritehnika eest. Aruandeperioodil on kulumina kajastatud 52 583 eurot tarkvara arenduselt (2022: 32 667), 31 446 eurot kontorisüstuselt (2022: 36 200) ning 75 690 eurot kapitalirendilepinguga seotud varadelt (2022: 78 980). Immateriaalne vara koosneb põhiliselt liikluskindlustuse infosüsteemi erinevate rakenduste loomiseks kulunud väljaminekutest sh RELIKA (soetusmaksumusega 1 067,7 tuhat ja jääkväärtusega 0 eurot). Alates 01.09.2021 on kajastatud kapitalirendist tuleneva varana uus viieaastane periood kontoriruumide rentimiseks summas 394 902 eurot.

Lisa 9. Muud kohustised

	31.12.2023	31.12.2022	muutus
kohustised edasikindlustusandja ees	4 830	4 830	0
kohustised hankijatele	68 706	45 155	23 551
kohustised Maksu- ja Tolliametile	57 416	51 754	5 662
kohustised töövõtjatele, puhkusereserv	126 560	100 034	26 526
muud viitvõlad ja ettemakstud tulud	98	0	98
kokku	257 610	201 773	55 837

Tabelis toodud kohustised on realiseeritavad lähima 12 kuu jooksul, mistõttu võib neid lugeda lühiajalisteks kohustisteks.

Kohustised kapitalirendilepingust summas 211 978 eurot on tähtajaga 31.08.2026 (lisa 16).

Lisa 10. Kohustised kindlustustegevusest ja tegevusest garantiifondina (bruto)

	31.12.2023	31.12.2022	muutus
kohustised tuleviku väljamakseteks (LRC)	37 656	7 362	30 294
piirikindlustus	37 656	7 362	30 294
rahuldamata nõuete eraldis (LIC)	4 761 079	5 327 299	-566 220
tegevus kindlustusandjana	2 045 392	2 305 357	-259 965
piirikindlustus	6 900	6 325	575
edasikindlustus	1 987 033	2 237 324	-250 291
maksejõuetus	51 459	61 708	-10 249
tegevus garantiifondina	2 715 687	3 021 942	-306 255
ALK -i kahjud	371 429	405 347	-33 918
kindlustuskaitseta sõidukid	573 021	475 226	97 795
tuvastamata sõidukid	484 021	755 388	-271 367
kindlustuskohustuseta või välisriigi sõidukid	1 287 216	1 385 981	-98 765
kokku	4 798 735	5 334 661	-535 926

Tabel 10.1. Kohustiste kujunemine (bruto)

	2023		2022	
	LRC	LIC*	LRC	LIC*
kohustised 01.01	7 362	3 941 318	1 314	4 078 928
tulu kindlustuslepingutest	382 676	-	210 967	-
kulud kindlustuslepingutest + garantiifondi kahjud	-	-806 617	-	-1 289 758
kindlustustegevuse finantseerimise tulu/(-)kulu	-	-55 787	-	0
Perioodi tulemi muutus	382 676	-862 404	210 967	-1 289 758
Rahavoog	412 970	-1 329 859	217 015	-1 427 368
laekunud kindlustusmaksed	412 970	-	217 015	-
makstud kahjud	-	-1 481 752	-	-1 586 424
laekunud tagasinõuded	-	151 893	-	159 056
kohustised 31.12	37 656	3 473 863	7 362	3 941 318

*LIC ei sisalda eraldist, mis on moodustatud kindlustuskohustuseta või välisriigi sõidukite poolt tekitatud kahjude katteks summas 1 287 216 (2022: 1 385 981, 2021: 1 346 035) eurot, mille kindlustustehniline mõju tulemile ja netovarale on null

Lisa 11. Tulem kindlustustegevusest

Piirikindlustuse andjana sõlmib LKF klientidega lühiajalisi, kuni 12 kuiseid kindlustuslepinguid. Piirikindlustus on liikluskindlustus, millega kindlustatakse välisriigis, välja arvatud Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis ja Šveitsi Konföderatsioonis, põhiasukohta omava sõidukiga kahju tekitamisest tulenev vastutus. Aruandeperioodil sõlmis LKF 1 838 (2022: 1 169) piirikindlustuse lepingut.

Edasikindlustuse andjana on LKF sõlminud lepinguid aastatel 1996 kuni 2005.

Ülevõetud portfelli kahjunõuetest on aruandeperioodi lõpu seisuga aktiivne üks juhtum aastast 1995.

	piiri-kindlustus	LKF edasikindlustus-andjana	ülevõetud portfell	2023
tulu kindlustuslepingutest	382 676	0	0	382 676
kulud kindlustuslepingutest	-47 172	241 652	10 973	205 453
makstud kahjunõuded (sh tagasinõuded)*	-4 301	-61 088	-2 412	-67 801
kahjunõuete eraldise muutus**	-575	302 740	13 385	315 550
sõlmimiskulud	-42 296	0	0	-42 296
edasikindlustusandja osa kindlustuslepingutes	0	-9 955	0	-9 955
tulem kindlustustegevusest	335 504	231 697	10 973	578 174

	piiri-kindlustus	LKF edasikindlustusandjana	ülevõetud portfell	2022
tulu kindlustuslepingutest	210 967	0	0	210 967
kulud kindlustuslepingutest	-138 016	-42 026	-13 589	-193 631
makstud kahjunõuded (sh tagasinõuded)*	-12 694	-131 517	-2 438	-146 649
kahjunõuete eraldise muutus**	-6 325	89 491	-11 151	72 015
sõlmimiskulud***	-118 997	0	0	-118 997
edasikindlustusandja osa kindlustuslepingutes	0	8 289	0	8 289
tulem kindlustustegevusest	72 951	-33 737	-13 589	25 625

*positiivne arv näitab, et laekumised tagasinõuetest on suuremad kui väljamaksed kahjunõuetest

**positiivne arv eraldise muutuses, märgib eraldise vähenemist ja mõjub tulemit suurendavalt

***2022.aasta sõlmimiskulud sisaldavad eriolukorda, kus LKF väljastas 10.03-24.04.2022 Ukraina sõjapõgenike toetamiseks neile tasuta piirikindlustuse lepinguid. LKFi kulu koos tulumaksukuluga oli 108 tuhat eurot.

Lisa 12. Tulud garantiifonditegevusest

	2023	2022
tulu liikmemaksust	4 478 834	3 832 832
põhiosa	4 107 534	3 474 878
lisaosa (CABAS)	371 300	357 954
CABAS litsentsitasud autoremondiettevõtelt	105 435	96 814
automaatkindlustuse kindlustusmaksed (ALK)	1 115 411	1 188 475
ALK esitatud kehtivate makseteatiste summa	2 017 414	1 916 476
ALK esitatud makseteatiste ebatõenäoliselt laekuv osa	-902 003	-728 001
muud	63 328	34 764
kokku	5 763 007	5 152 884

Liikmemaksu kogutakse LKFi eesmärgi ja ülesannete täitmisega seotud kulutuste katmiseks, mis on sätestatud liikluskindlustuse seadusega ja selle alusel sõlmitud halduslepinguga, lisaks finantseeritakse liikmemaksuga LKFi põhikirjalisi ülesandeid. Liikmemaksu põhiosa baas ehk liikmete kogutud liikluskindlustuse maksed kasvasid 2023. aastal 22,3% võrra 123,3 (2022: 100,9) miljoni euroni, liikmemaksuäär oluliselt ei muutunud 2023. aastal 3,00% (2022: 3,05%).

CABAS on taastusremondi normeerimistarkvara, mille litsents on ostetud CAB Group ABlt. Projekti finantseerivad tarkvara kasutavad remondiettevõtted ja kindlustusandjad, s.t liikluskindlustuse garantiifondi vahendeid selleks ei kasutata (vt lisa 16 Tegevuskulud).

Automaatkindlustus (ALK) on liikluskindlustus, mis rakendub automaatselt sundkindlustusena, kui sõiduki suhtes on kindlustuslepingu sõlmimise kohustus täitmata. Kindlustuskohustusega isikul on kohustus tasuda kindlustusmaks, LKFi on kohustus hüvitada sundkindlustusega sõidukiga tekitatud kahju. 31.12.2023 seisuga oli 8 628 (2022: 8 899) automaatkindlustusega sõidukit. Näitajad alustatud ja lõpetatud menetluste kohta on toodud tabelis 13.1.

Tabel 12.1. Automaatse liikluskindlustuse menetlused

		2023	2022
algatatud menetlusi	tk	72 046	68 557
lõpetatud menetlusi	tk	72 033	68 323
sh leping sõlmitud	tk	29 787	28 802
sh liiklusregistris andmed korrastatud	tk	42 246	39 521
aruandeperioodil esitatud nõudeid	tk	24 653	24 200
aruandeperioodil esitatud nõuete summa	eur	2 026 740	1 929 552
aruandeperioodil laekunud nõudeid	eur	1 194 843	1 152 322

Automaatse liikluskindlustuse nõuete saldo aruandeperioodi lõpus ning hinnang nõuete väärtusele on toodud lisa 7 tabelis. Allahindlusel kasutatud eeldused ja hinnangud on kirjeldatud lisa 2. Erinevus tabelis

toodud laekunud nõuete summas ja rahavoogude aruandes märgitud laekunud automaatse sundkindlustuse maksete summa vahel on 43 (2022: 30) eurot, mis on laekunud makse enne ALKi kehtinud LSM nõuetest.

Lisa 13. Kahjunõuete kulu tegevusest garantiifondina

	2023	2022
makstud kahjunõuded (sh tagasinõuded)	-1 262 058	-1 280 718
kahjunõuete eraldise muutus**	207 692	65 594
kahjunõuded	-1 054 366	-1 215 124
edasikindlustusandja osa kahjunõuetes	-219 187	-26 211
tasutud edasikindlustusmakse	-185 443	-144 444
edasikindlustusandja osa garantiifondi tegevuses	-404 630	-170 655

**positiivne arv eraldise muutuses, märgib eraldise vähenemist ja mõjub tulemit suurendavalt

Kahjunõuded tegevusest garantiifondina tähendavad liikluskindlustuse juhtumeid, kus põhjustaja osapooleks on kindlustamata sõiduk sundkindlustusega ning kindlustuskaitseta ja tuvastamata sõidukid. Makstud kahjunõuete (arvestamata tagasinõudeid) hulgas on aruandeaasta juhtumite eest välja makstud kahjunõudeid summas 1 105,0 (2022: 1 072,1) tuhat eurot ja varasemate aastate juhtumite eest 296,0 (2022: 346,3) tuhat eurot.

Edasikindlustusandja osa kahjunõuetes katab juhtumeid mille kogukahju on suurem kui edasikindlustuslepingus märgitud LKFi omavastutuse summa. Aruandeperioodi lõpu seisuga on selliseid juhtumeid üks, aastast 2020.

Edasikindlustusmakse on lepingujärgne fikseeritud kindlustusmakse, mis makstakse kord aastas ja summa periodiseeritakse võrdsete maksetena kogu lepinguperioodi peale. LKFi poolt tasutav aastane edasikindlustusmakse katab nii tegevuse garantiifondina kui kindlustustegevuse. Lähtudes lepinguaasta kahjunõuete kulude osakaalust (kindlustustegevus vs garantiifondi tegevus) ei ole makset kaheks allokeeritud vaid kajastatakse kogusummas garantiifondi tegevuse all.

Lisa 14. Kahjude kujunemine

Kahjude kujunemine sisaldab hinnanguid kahjunõude suurusele (ehk eraldisele) juhtumiaastal ning hinnanguid aruandeaastal. Vahed on selgitatavad esialgselt antud hinnangute ning käsitlemise protsessis saadud lisainformatsiooni põhjal tehtud hinnangute ning tegelike nõuete väljamaksete vahedega.

kahjunõuded (tuhanded eurod)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	kokku
juhtumi aastal	771	894	1 274	986	748	1 319	1 190	1 516	1 656	10 352
1 aasta hiljem	626	842	1 191	1 097	1 055	1 281	1 042	1 441		-
2 aastat hiljem	592	817	1 021	1 083	1 104	1 287	1 006			-
3 aastat hiljem	588	829	1 049	1 169	1 088	1 234				-
4 aastat hiljem	578	828	972	1 168	810					-
5 aastat hiljem	578	828	974	1 179						-
6 aastat hiljem	578	828	948							-
7 aastat hiljem	578	828								-
8 aastat hiljem	578									-
kahjunõuete hinnang 31.12.2023	578	828	948	1 179	810	1 234	1 006	1 441	1 656	9 679
makstud kahjud kuni 31.12.2023	-578	-828	-948	-1 020	-705	-1 066	-1 001	-1 299	-1 108	-8 552
eraldis 31.12.2023	0	0	0	160	105	168	5	142	548	1 127
1993-2014 eraldis 31.12.2023										2 179
brutoeraldis kokku										3 306
edasikindlustaja osa	0	0	0	0	0	174	0	0	0	174
edasikindlustusandja osa 1993-2014 eraldises 31.12.2023										0
netoeraldis kokku										3 132

Analüüsitud on juhtumiaastaid 2015 kuni 2023, varasemate perioodide kahjude eraldised on märgitud koondsummas. Eraldisest on maha arvestatud käsitlekulude jaoks tehtud eraldis (31.12.2023 seisuga 168 tuhat eurot). Kahjunõuete hinnang esimesel aastal sisaldab alati ka antud perioodi lõpuga arvestatud IBNR

eraldist. Perioodi 1993-2014 eraldiste suur maht tuleneb LKFi tegevusest edasikindlustusandjana kuni aastani 2004 ning jaguneb järgmiselt: edasikindlustuslepingutega seotud eraldis perioodi lõpu seisuga 1 987 tuhat eurot ning garantiifondi kohustistega seotud eraldis 192 tuhat eurot.

Analüüs ei hõlma kindlustuskohustuse ja välisriigi sõidukite tekitatud kahjude eraldist summas 1 287 tuhat eurot, nende kindlustustehniline mõju tulemile ja netovarale on null.

Lisa 15. Tegevuskulud

	2023	2022
töjõukulud	-1 368 580	-1 280 694
koolitus, meeskonnatöö	-23 089	-22 396
kontori haldus	-207 653	-202 468
koostöö liikmete ja partneritega	-143 726	-201 527
IT taristu kulud (rent+haldus+amort)	-475 327	-344 359
Cabas all-litsentsidena edasi esitatud kulud	-467 031	-444 988
ostetud teenused, muud tegevuskulud	-190 032	-42 986
kulud finantseerimisest (kapitalirendi lepingust)	-1 009	-2 817
kokku	-2 876 447	-2 542 235

Tabel 15.1 Töjõukulud (palgakulu koos töjõumaksudega)

	2023	2022
töötajad	-951 903	-848 013
juhatuse	-364 424	-399 234
nõukogu	-14 790	-16 320
liikluskindlustuse lepitusorgan	-37 464	-17 126
kokku	-1 368 580	-1 280 694

Aasta lõpu seisuga oli organisatsioonil tööleping sõlmitud 24 töötajaga. Täiskohaga töötajaks arvestades oli LKFiil 22 töötajat, juhatuse liikmeid neli ning nõukogu liikmeid viis (2022: vastavalt 22, 4, 6).

Juhatus ja töötajate tasustamine põhineb põhipalkadel, mis on lepinguliselt fikseeritud. Juhatusel liikmetel oli kuni 12.09.2022 lisaks põhipalgale ette nähtud ka tulemustasu komponent.

Töötajate ühisürituste kulu aruandeperioodil oli 12,9 (2022: 9,0) tuhat eurot. Lisaks on LKF sõlminud oma töötajatele tööandja ravikindlustuse lepingu.

LKF on moodustanud seltsingu Eesti Kindlustusseltside Liiduga kindlustussektori ülesannete täitmiseks.

Lisa 16. Rendilepingud (lisa 8 ja 9)

LKF kui rendilevõtja

LKFi rendileping kontoriruumide rentimisel on alates 01.01.2019, vastavalt IFRS 16 nõuetele, kajastatud bilansis vara ja kohustisena rendimaksete nüüdsväärtuses.

	31.12.2023	31.12.2022	muutus
vara kapitalirendi lepingust	211 978	278 771	66 793
kohustis kapitalirendi lepingust	211 978	278 771	66 793
kokku	0	0	0

Rendileping, mis algas 2011 septembrist on pikendatud uuesti 14.05.2021 kuni 31.08.2026. Erakorralise ülesõtmise puhul teatatakse 30 päeva ette ning hüvitise määr on kahe kuu rendi summa (13,2 tuhat eurot), korraline ülesõtlemine ei ole võimalik.

CABAS tarkvara (lisa 18) kasutusõiguse ja turustamise eest on aruandeaastal makstud lepingulist litsentsitasu 404,3 (2022: 386,6) tuhat eurot. Lepingu lõpetamisel on etteteatamise tähtaeg 1 aasta (ehk 422,6 tuhat eurot). Rendimaksete summa 2024. aastal on 422,6 tuhat eurot, kehv leping pikeneb automaatselt 12 kuu võrra kui pooled ei soovi teisiti.

LKF kui rendileandja

Kasutusrenditingimustes on LKF sõlminud all-litsentsi lepingud CABAS tarkvara kasutamiseks autoremondiettevõtetega (lisa 18). 2023. aastal on kogutud autoremondiettevõtelt tarkvara kasutamise litsentsitasudena 106,0 (2022: 96,8) tuhat eurot. Kindlustusandjate jaoks on teenus liikmemaksu arvelt mahus 371,3 (2022: 358,0) tuhat eurot.

Lepingu lõpetamisel on etteteatamise tähtaeg 1 aasta (ehk 422,6 tuhat eurot), mis lepingujärgselt tuleb LKFile hüvitada CABAS-t kasutavate autoremondiettevõtete ja kindlustusandjate poolt.

Lisa 17. CABAS litsentsileping

Rootsi ettevõttega CAB Group AB kehtiva taastusremondi normeerimistarkvara CABAS litsentsilepingu pikkus on kolm pluss kaks aastat (alates juuli 2013) pikenedes automaatselt 12 kuu võrra kui osapooled ei otsusta teisiti. Projekti finantseerivad tarkvara kasutavad remondiettevõtted ja kindlustusandjad, s.t liikluskindlustuse garantiifondi vahendeid selleks ei kasutata.

Sõlmitud leping annab muuhulgas LKFile: õiguse tarkvara kasutada; ainuõiguse Eesti piires tarkvara kasutusõigustele litsentse väljastada; õiguse määrata Eestis litsentsi hind.

Tulenevalt lepinguga saadud õigustest ja kohustistest on lepinguline suhe CAB Group AB-ga kajastatud kasutusrendina (lisa 17). Tarkvara kasutamise kulu Eesti turul kokku oli 467,0 (2022: 444,7) tuhat eurot.

31.12.2023 seisuga on CABAS-e kasutamise õigus 169 autoremondiettevõttel, 7 koolil, 10 kindlustusandjal ja LKFile.

Lisa 18. Tehingud seotud osapooltega

Seotud isikuteks loetakse (sulgudes vastavad tehingute aluseks olevad lepingud vms suhet reguleerivad dokumendid):

- ☞ nõukogu liikmed (nõukogu reglement);
- ☞ kindlustusseltsid (Liikluskindlustuse seadus, nõukogu otsused, edasikindlustuslepingud);
- ☞ juhtkonna liikmed (töö- ja teenistuslepingud) ning nende lähisugulased ning nendega seotud ettevõtted.

Tehingud seotud osapooltega, mille puhul on olemas turg, on teostatud lähtudes tavapäraest turutingimustest, eesmärgiga tagada parim võimalik tulemus. Need tehingud, mille puhul turg puudub, on kinnitatud nõukogus.

Juhtorganid

Juhatuse liikme lepingute alusel arvestati juhatusele tasu (koos maksudega) 2023. aastal 364,4 (2022: 399,2) tuhat eurot. Nõukogu liikmetele on samal perioodil arvestatud tasu koos maksudega summas 14,8 (2022: 16,3) tuhat eurot. Juhatuse liikmete kompensatsiooni suurus ennetähtaegse tagasikutsumise puhul on võrdne kuue kuu tasuga.

MTÜ Eesti Kindlustusseltside Liit (EKsL)

Juhatuse liikmed Mart Jesse, Andres Piirsalu ja Lauri Potsepp on ka EKsL-i juhatuse liikmed. LKF ja EKsL tegutsevad ressursse ühiselt kasutades, millest tekib vajadus vastavate kulude jaotamiseks kahe finantseerimisallika vahel. Kulude jaotus on põhimõtteliselt läbi viidud järgnevalt:

- ☞ tööaja kasutuse hindamine ja sellele vastavad tööjõukulud;
- ☞ ülejäänud kulude jaotamine, lähtudes (rakendamise järjekorras): a) kulukandja päritolust, b) tööaja kasutuse (või vastavate tööjõukulude) proportsioonist, või c) võrdsest jagamisest.

2023. aastal on LKF ja EKsL arveldanud tegevuskulusid summas 294,6 (2022: 198,9) tuhat eurot.

Tabel 18.1 Tehingud LKFi liikmetega

saadud +, tasutud -	liikme- maksu põhiosa	liikme- maksu lisaosa e Cabas	VS haldamise tasud	kahju- nõuded (sh käsitluskulu)	muud nõuded ja väljamaksed	2023
Balcia*	12 000	0	0	0	0	12 000
BTA	278 789	27 057	0	-5 674	0	300 172
Compensa	385 341	47 540	7 743	-1 092	0	439 532
PZU	682 775	65 108	0	-6 412	3 059	744 530
ERGO	776 272	56 607	0	-76 020	0	756 859
Gjensidige	119 172	10 949	0	-2 546	0	127 575
If	530 034	66 705	0	-48 053	0	548 686
Inges	231 812	10 880	7 427	-19 701	1 195	231 613
LHV	205 554	6 477	4 826	-8 809	1 531	209 580
QBE	36 000	0	0	-1 970	0	34 030
Salva	353 294	20 486	0	-11 866	0	361 914
Swedbank	496 491	59 490	13 185	-26 205	0	542 960
kokku	4 107 534	371 299	33 181	-208 348	5 785	4 309 452

* Balcia Insurance SE Eesti filiaal on LKFi liige alates 29.08.2023

saadud +, tasutud -	liikme- maksu põhiosa	liikme- maksu lisaosa e Cabas	VS haldamise tasud	kahju- nõuded (sh käsitluskulu)	muud nõuded ja väljamaksed	2022
BTA	240 525	34 103	0	-4 231	0	270 397
Compensa	293 003	42 411	7 366	-3 302	0	339 478
PZU	574 072	55 485	0	-13 660	0	615 897
ERGO	644 201	60 161	0	-32 453	0	671 909
Gjensidige	90 928	10 437	0	0	0	101 365
If	462 485	63 602	0	-20 541	0	505 546
Inges	271 725	9 918	6 795	-15 320	-1 203	271 915
LHV	146 431	504	1 739	0	0	148 674
QBE	36 000	0	0	-82 831	0	-46 831
Salva	307 723	18 160	0	-4 254	0	321 629
Swedbank	407 785	63 172	9 220	-3 601	0	476 575
kokku	3 474 878	357 953	25 120	-180 194	-1 203	3 676 554

Tabel 18.2 Nõuded ja kohustised seotud osapooltega

	nõue 31.12.2023	kohustis 31.12.2023	nõue 31.12.2022	kohustis 31.12.2022
Balcia	3 000	0	0	0
BTA	23 564	0	20 878	0
Compensa	19 384	0	32 243	0
PZU	48 361	0	46 842	0
ERGO	48 978	6 696	44 684	5 837
Gjensidige	9 783	0	8 615	0
If	38 791	3 017	31 725	2 764
Inges	25 013	2 169	26 456	2 530
LHV	23 658	0	17 234	0
QBE	36 000	336	27 000	456
Salva	22 540	0	22 939	0
Swedbank	58 173	0	46 878	0
EKsL	137 479	0	113 708	0
kokku	494 724	12 218	439 202	11 587

Tabelis toodud nõuete saldo koosneb IFRS 15-ga kooskõlas esitatud nõuetest. Kohustiste hulgas on eraldiste koosseisus kajastatavaid kohustisi perioodi lõpu seisuga 12,2 (2022: 11,6) tuhat eurot.

Lisa 19. Tingimuslikud kohustised

Juhatuse liikmete kompensatsioon

Juhatuse liikmete kompensatsiooni suurus ennetähtaegse tagasikutsumise puhul on võrdne kuue kuu tasuga, seisuga 31.12.2023 oleks nimetatud summa suurus koos maksudega 181,4 (2022: 181,4) tuhat eurot.

Maksurevisjoni võimalik mõju

LKFis ei ole viimastel aastatel läbi viidud maksurevisjoni. Maksuhalduril on õigus kontrollida LKFi maksuarvestust kolme aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendava maksusumma koos intressidega ning trahv. LKFi juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksurevisjoni tulemusena tekkida LKFil oluline täiendav maksusumma.

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

mittetulundusühing Eesti Liikluskindlustuse Fond nõukogule

Arvamus

Oleme auditeerinud mittetulundusühing Eesti Liikluskindlustuse Fond raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2023 ning eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta tulude ja kulude aruannet, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet ja raamatupidamise aastaaruande lisa, sealhulgas olulist informatsiooni arvestuspõhimõtete kohta.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt mittetulundusühing Eesti Liikluskindlustuse Fond finantsseisundit seisuga 31. detsember 2023 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustus vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide rahvusvahelise eetikakoodeksi (sh rahvusvaheliste sõltumatuse standardite) (edaspidi: IESBA koodeks) ja Eestis finantsaruannete auditi läbiviimisel asjassepuutuvate eetikanouetega, mis meile rakenduvad, ning oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele ja IESBA koodeksile.

Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusel.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet. Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ning õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt ning sellise sisekontrollisüsteemi eest nagu juhtkond peab vajalikuks, võimaldamaks raamatupidamise aastaaruande korrektset koostamist ja esitamist ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusel. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamusel avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamus. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/allkirjastatud digitaalselt/
Erki Usin
Vandeauditori number 496
Ernst & Young Baltic AS
Audiitorettevõtja tegevusloa number 58
Rävala pst 4, 10143 Tallinn

22. aprill 2024

MTÜ EESTI LIIKLUSKINDLUSTUSE FONDI MÜÜGITULU VASTAVALT EMTAK 2008-LE

EMTAK	Tegevusala
46141	Masinate, tööstusseadmete, laevade ja õhusõidukite vahendamine sh arvutite ja arvutitarkvara vahendamine
65121	Kahjukindlustus
63991	Mujal liigitamata infoalane tegevus

PLANEERITAVAD TEGEVUSALAD AASTAKS 2024

EMTAK	Tegevusala
46141	Masinate, tööstusseadmete, laevade ja õhusõidukite vahendamine, sh arvutite ja arvutitarkvara vahendamine
65121	Kahjukindlustus
63991	Mujal liigitamata infoalane tegevus